

KARTOTEKA RZADKICH PTAKÓW

Kartoteka Rzadkich Ptaków w Polsce w roku 2022 – gatunki nielegowe

Łukasz Ławicki^{1,2}, Przemysław Wylegała^{1,3}, Arkadiusz Sikora^{1,4},
Tomasz Chodkiewicz^{1,5,6}, Robert Cymbała¹, Paweł Czechowski^{1,7},
Stanisław Czyż^{1,8}, Piotr Dębowski^{1,9}, Andrzej Dylik¹, Wojciech Guzik¹,
Krzysztof Jankowski¹, Zbigniew Kajzer¹, Łukasz Krajewski^{1,10},
Łukasz Matyjasiak¹, Hanna Sztwiertnia^{1,11}, Marcin Wężyk¹,
Szymon Beuch^{1,5}

¹ Kartoteka Rzadkich Ptaków, <http://rzadkieptaki.pl/koordynatorzy/>

² Eco-Expert, Dworcowa 2/317, 70-206 Szczecin; izuza@interia.pl

³ Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra, Stolarska 7/3, 60-788 Poznań;
przemo@salamandra.org.pl

⁴ Stacja Ornitologiczna, Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Nadwiślańska 108, 80-680 Gdańsk;
asikora@miiz.waw.pl

⁵ Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Twarda 51/55, 00-818 Warszawa;
tchodkiewicz@miiz.waw.pl; sbeuch@miiz.waw.pl

⁶ Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Szeroki Dunaj 5, 00-255 Warszawa

⁷ Instytut Sportu, Turystyki i Żywnienia, Uniwersytet Zielonogórski, Prof. Z. Szafrana 6,
65-516 Zielona Góra

⁸ Małopolskie Towarzystwo Ornitologiczne, Do Wilgi 11, 30-419 Kraków

⁹ Towarzystwo Badań i Ochrony Ptaków, Sienkiewicza 68, 25-501 Kielce

¹⁰ Biebrzański Park Narodowy, Osowiec-Twierdza 8, 19-110 Goniądz

¹¹ Śląskie Towarzystwo Ornitologiczne, Sienkiewicza 21, 50-335 Wrocław

Abstrakt: W piątym raporcie Kartoteki Rzadkich Ptaków za rok 2022 przedstawiono występowanie 42 gatunków ptaków w Polsce. Rok ten, na tle danych wieloletnich, był bardzo dobry lub rekordowy dla bernikli rdzawoszyjej *Branta ruficollis* (61 stw./89 os.), gęsi krótkodziobej *Anser brachyrhynchus* (470/979), gęsi małej *A. erythropus* (35/42), gęsiówki egipskiej *Alopochen aegyptiaca* (188/796), szczudłaka *Himantopus himantopus* (46/92), biegusa morskiego *Calidris maritima* (16/24), płatkonoga sztydłodziobego *Phalaropus lobatus* (50/79), rybitwy popielatej *Sterna parasaea* (37/70), warzęchy *Platalea leucorodia* (18/56) i świergotka rdzawogardłego *Anthus cervinus* (204/437). W roku 2022 wykazano zdecydowanie mniej osobników niż w poprzednich latach w przypadku wydrzyka tęposternego *Stercorarius pomarinus* (8/9), mewy trójpalczastej *Rissa tridactyla* (15/16), czapli nadobnej *Egretta garzetta* (38/52), kurhannika *Buteo rufinus* (13/14), wójcika *Phylloscopus trochiloides* (17/19), drozda obrożnego *Turdus torquatus* (poza górami; 14/15), pliszki cytrynowej *Motacilla citreola* (poza stanowiskami lęgowymi; 31/38) i poświerki *Calcarius lapponicus* (7/8). Po raz pierwszy w raporcie uwzględniono cztery gatunki: edredona *Somateria mollissima*

(obserwacje poza wybrzeżem), biegusa płaskodziobego *C. falcinellus*, nurnika *Cepphus grylle* i wydryka ostrosternego *S. parasiticus* (poza wybrzeżem).

Słowa kluczowe: rzadkie ptaki niełęgowe, rozmieszczenie, liczebność, fenologia, regiony, Polska, raport 2022

Rare Birds Panel in Poland – report of 2022 for non-breeding species. Abstract: The fifth report of the Rare Bird Panel presents the occurrence of 42 rare species in Poland. This year was very good or the record one for the Red-breasted Goose *Branta ruficollis* (61 records/89 individuals), Pink-footed Goose *Anser brachyrhynchus* (470/979), Lesser White-fronted Goose *A. erythropus* (35/42), Egyptian Goose *Alopochen aegyptiaca* (188/796), Black-winged Stilt *Himantopus himantopus* (46/92), Purple Sandpiper *Calidris maritima* (16/24), Red-necked Phalarope *Phalaropus lobatus* (50/79), Arctic Tern *Sterna paradisaea* (37/70), Eurasian Spoonbill *Platalea leucorodia* (18/56) and Red-throated Pipit *Anthus cervinus* (204/437). In 2022 very low numbers for the Pomarine Skua *Strecorarius pomarinus* (8/9), Black-legged Kittiwake *Rissa tridactyla* (15/16), Little Egret *Egretta garzetta* (38/52), Long-legged Buzzard *Buteo rufinus* (13/14), Greenish Warbler *Phylloscopus trochiloides* (17/19), Ring Ouzel *Turdus torquatus* outside mountains (14/15), Citrine Wagtail *Motacilla citreola* outside breeding sites (31/38) and Lapland Longspur *Calcarius lapponicus* (7/8) were recorded. For the first time, four species were included in the report: the Common Eider *Somateria mollissima* (outside the Baltic coast), Broad-billed Sandpiper *C. falcinellus*, Black Guillemot *Cephus grylle* and Arctic Jaeger *S. parasiticus* (outside the Baltic coast).

Key words: rare non-breeding species, distribution, abundance, phenology, regions, Poland, report 2022

Celem niniejszego raportu jest podsumowanie danych zgromadzonych w ramach działającej przy Muzeum i Instytucie Zoologii Polskiej Akademii Nauk Kartoteki Rzadkich Ptaków (KRP) (Komisja Faunistyczna & Kartoteka Rzadkich Ptaków 2018). Obejmuje on stwierdzenia 42 rzadkich gatunków niełgowych w roku 2022. Pełna lista taksonów rejestrowanych w ramach KRP znajduje się na stronie www.rzadkieptaki.pl.

Celem działania KRP jest: 1) gromadzenie i weryfikacja stwierdzeń gatunków ptaków rozproszonych w różnych źródłach (np. w bazach regionalnych, ornitho.pl, w publikacjach i raportach oraz danych niepublikowanych), w celu uzyskania jak najbardziej kompletnego obrazu występowania, w tym liczebności i rozmieszczenia, rzadkich, ale niepodlegających weryfikacji przez Komisję Faunistyczną, gatunków w Polsce; 2) publikowanie raportów rocznych w *Ornis Polonica*; 3) uzupełnianie wiedzy o zasobach przyrodniczych kraju, w tym o rzadkich gatunkach lęgowych, w celu m.in. przygotowania wskazań do ich ochrony i podejmowania działań ochronnych; 4) wykorzystanie zweryfikowanych danych w publikacjach, np. monografiach regionalnych, a w dłuższej perspektywie czasu przygotowanie opracowań dotyczących występowania gatunków objętych KRP w skali całego kraju.

Materiał i metody

Materiały do niniejszego raportu pochodzą z następujących źródeł: 1) kartoteki regionalne: baza obserwacji Małopolskiego Towarzystwa Ornitologicznego dbPtak, Kartoteka Awifauny Lubelszczyzny, Kartoteka Awifauny Śląska, Kartoteka Mazowiecko-Świętokrzyskiego Towarzystwa Ornitologicznego, Kartoteka Przyrodnicza Towarzystwa Badań i Ochrony Przyrody, Kartoteka Ornitologiczna Ziemi Łódzkiej, Pomorska Kartoteka Ornitologiczna, Warmińsko-Mazurska Kartoteka Ornitologiczna, Wielkopolska Kartoteka Ornitologiczna, 2) portalu ornitho.pl (www.ornitho.pl), 3) stron internetowych, np. www.clanga.com, eBird i stron regionów ornitologicznych, 4) wyników Monitoringu Ptaków

Polski (www.monitoringptakow.gios.gov.pl), 5) publikowanych lub niepublikowanych raportów o rzadkich ptakach dla poszczególnych obszarów (np. Matyjasiak et al. 2023), 6) publikacji zawierających informacje o gatunkach rzadkich, 7) danych pochodzących bezpośrednio od obserwatorów.

Dane od obserwatorów i ze stron internetowych zostały zweryfikowane przez koordynatorów odpowiedzialnych za gromadzenie danych w regionach oraz koordynatorów krajowych (tab. 1). W przypadku trudniejszych do identyfikacji taksonów (wykaz na www.rzadkieptaki.pl) wymagana była dokumentacja (foto, audio lub opis).

Tabela 1. Regiony, dla których są zbierane informacje o rzadkich ptakach w Kartotece Rzadkich Ptaków oraz ich powierzchnia, liczba kwadratów i koordynatorzy. * – oprócz wymienionej części lądowej do Pomorza włączono 10 824 km² morskich wód wewnętrznych i morskich wód terytorialnych

Table 1. Regions for which information on rare birds is collected in the Rare Birds Panel (1) and their area (2), number of squares (3) and coordinators (4). * – in addition to mentioned area Pomorze region includes 10,824 km² of internal sea waters and territorial sea waters

Region (1)	Powierzchnia [km ²] (2)	Liczba kwadratów 10 × 10 km (3)	Koordynatorzy (4)
Dolny Śląsk (DS)	24 709	274	Hanna Sztwiertnia
Górny Śląsk (GS)	11 928	135	Szymon Beuch
Kujawy (KU)	12 417	124	Andrzej Dylik
Lubelszczyzna (LL)	21 269	227	Robert Cymbała
Małopolska (MP)	20 075	214	Stanisław Czyż
Mazowsze (MZ)	39 995	404	Łukasz Matyjasiak
Podlasie (PL)	18 672	207	Łukasz Krajewski
Podkarpacie (PK)	18 018	198	Wojciech Guzik
Pomorze (PM)	46 159*	507	Zbigniew Kajzer
Warmia i Mazury (WM)	23 583	247	Krzysztof Jankowski
Wielkopolska (WP)	35 836	358	Przemysław Wylegała
Ziemia Lubuska (ZL)	11 484	124	Paweł Czechowski
Ziemia Łódzka (LD)	14 520	145	Marcin Wężyk
Ziemia Świętokrzyska (SW)	14 014	140	Piotr Dębowski
Polska	312 677	3 304	Szymon Beuch, Tomasz Chodkiewicz, Łukasz Ławicki, Arkadiusz Sikora, Przemysław Wylegała

Dane zestawiono dla 14 regionów. Granice regionów wytyczono w oparciu o siatkę kwadratów 10 × 10 km w układzie współrzędnych 1992 (rys. 1). Układ ten jest aktualnie stosowany w regionalnych atlasach rozmieszczenia ptaków oraz podczas wyznaczania powierzchni do Monitoringu Ptaków Polski. Podział na regiony przyjęty na potrzeby działania KRP nie oznacza, że we wszystkich przypadkach granice te pokrywają się ściśle z granicami poszczególnych regionów ornitologicznych. Zastosowanie jednolitego systemu pozycjonowania przestrzennego opartego na koordynatach geograficznych i kwadratach 10 × 10 km (lub ich części w siatce 1 × 1 km) umożliwia wykorzystanie danych do prezentowania informacji o ptakach niezależnie od zmieniających się podziałów administracyjnych, czy nie zawsze bezspornie ustalonych granic regionów ornitologicznych. Do obszaru kraju (312 472 km²), dla którego rejestrowano dane dla gatunków nielegowych,

dodano 2 041 km² morskich wód wewnętrznych i 8 783 km² morskich wód terytorialnych (GUS 2019), które stanowią część Pomorskiego Regionu Ornitologicznego. Morskie wody terytorialne obejmują obszar do 12 mil morskich (ok. 22,2 km) od brzegu morskiego. Za stwierdzenia śródlądowe uznano te dokonane w odległości większej niż 1 km od brzegu morza, wód przejściowych (Zalew Wiślany i Zalew Szczeciński) oraz jezior przy morskich. Pozostałe stwierdzenia traktowane były jako nadmorskie.

Rys. 1. Podział Polski na regiony, dla których raportowane są wyniki zebrane w ramach Kartoteki Rzadkich Ptaków. Przerywaną linią oznaczono granicę wód terytorialnych. Skróty nazw regionów objaśniono w tabeli 1

Fig. 1. The division of Poland into regions for which the results collected and reported as part of the Rare Birds Panel (KRP). A dashed line marks the border of territorial waters. Region names abbreviations explained in Table 1

Częstość pojawów rzadkich gatunków niełęgowych jest bardzo zmienna w kolejnych latach. Ocena czy dany rok jest obfitujący bądź nie w stwierdzenia danego gatunku wymaga zaprezentowania wyników na tle obejmującym dłuższy okres. W tym celu wykorzystano liczby stwierdzeń i osobników w danym roku sprawozdawczym w odniesieniu do danych wieloletnich. Wartość ta jest wyrażona w procentach i obejmuje 5 zakresów, którym zaproponowano określenia słowne (tab. 2). W roku 2022 oceniono te parametry

Tabela 2. Kategorie oceny danego roku dla rzadkich niełęgowych gatunków ptaków w Polsce w odniesieniu do średniej wieloletniej

Table 2. Categories of annual estimates for rare non-breeding bird species in Poland in relation to the long-term average. (1) – number of records and individuals in a report year in relation to long-term results [%], (2) – sign and description, (3) – considerably above average, (4) – above average, (5) – average, (6) – below average, (7) – considerably below average

Liczba stwierdzeń i osobników w danym roku w odniesieniu do wyników wieloletnich [%] (1)	Symbol i określenie słowne (2)
> 50	↑↑ znacznie powyżej średniej (3)
21–50	↑ powyżej średniej (4)
± 20	↔ średni (5)
–21–50	↓ poniżej średniej (6)
> –50	↓↓ znacznie poniżej średniej (7)

dla 40 taksonów. Pominęto puszczyka mszarnego *Strix nebulosa* i kraszkę *Coracias garrulus* ze względu na niewielką liczbę obserwowanych ptaków.

Zakres prezentowanych wyników

Gatunki niełęgowe uwzględnione w opracowaniu to taksony rzadko spotykane w kraju, których liczba stwierdzeń zwykle nie przekracza 100 rocznie. Po raz pierwszy w raporcie uwzględniono cztery gatunki (przedstawiono dane dla lat 2018–2022): edredona *Somateria mollissima*, biegusa płaskodziobego *Calidris falcinellus*, nurnika *Cepphus grylle* i wydrzyka ostrosternego *Stercorarius parasiticus*. Dla edredona, wydrzyka ostrosternego i rybitwy czubatej *Thalasseus sandvicensis* zbierano tylko obserwacje dokonane poza wybrzeżem, a dla drozda obrożnego *Turdus torquatus* (gł. podgatunku skandynawskiego *T. t. torquatus*) tylko poza górami. W przypadku mandarynki *Aix galericulata* uwzględniono tylko stwierdzenia z maksymalną liczebnością na danym stanowisku z okresu 1–31.01. Dla poszczególnych gatunków zestawiono liczbę stwierdzeń i liczbę osobników. Jeśli na danym stanowisku dokonano w krótkim okresie kilku obserwacji gatunku, to traktowano je jako jedno stwierdzenie uwzględniając tylko maksymalną liczebność odnotowaną w danym okresie. Dla gatunków, dla których dokonano do 10 stwierdzeń w danym roku wymieniono w tekście wszystkie obserwacje. Dla gęsi krótkodziobej *Anser brachyrhynchus* i kobczyka *Falco vespertinus*, z powodu trudności metodycznych, od roku 2022 zrezygnowano z łączenia obserwacji w stwierdzenia – raportowana jest jedynie liczba obserwacji i osobników. Jeśli na danym stanowisku dokonano kilku obserwacji tego samego dnia, uwzględniano tylko obserwację z maksymalną liczbą osobników. Z podobnych przyczyn zrezygnowano z nadawania numerów stwierdzeń gęsiówce egipskiej. Problemy z rozróżnianiem populacji łęgowej od niełęgowej u tego gatunku wymusiły alternatywny sposób oceny corocznych zmian liczebności. Poczynając od roku 2022 miarą tą będzie liczba kwadratów 10×10 km, w których odnotowano gatunek w danym sezonie.

Na mapach zaprezentowano sumy osobników odnotowane w analizowanym roku w obrębie kwadratów 10×10 km. Na wykresach dotyczących fenologii pojawów dla danej dekady, przy wielokrotnych obserwacjach gatunku na tym samym obszarze, uwzględniano tylko obserwację z maksymalną liczebnością. Dane stwierdzenie może obejmować ponowne obserwacje w różnych dekadach (tutaj rozumianych jako 10-dniowe okresy). W przypadku stwierdzenia, które obejmuje obserwacje z więcej niż jednego regionu (przemieszczające się osobniki), w tabeli z liczbą stwierdzeń i osobników uwzględniono tylko region, w którym dokonano pierwszej obserwacji.

Skróty użyte w tekście: k. – koło; m. – miejscowość/miejscowości; os. – osobnik/osobniki; stw. – stwierdzenie/stwierdzenia; PN – park narodowy; dek. – dekada (kolejne 10 dni danego miesiąca).

Przegląd gatunków

Bernikla obrożna *Branta bernicla bernicla*

Stwierdzona 45 razy, łącznie 357 os. w 5 regionach (tab. 2). W głębi łądu odnotowano zaledwie 7 stw. 9 os. na Dolnym Śląsku, Kujawach, Podlasiu, Pomorzu i w Wielkopolsce. Tradycyjnie najwięcej obserwacji pochodziło z wybrzeża, głównie z Zat. Gdańskiej (30 stw.), w tym 4.10 przelot 58 os. we Władysławowie (Ł. Janocha i in.). Najliczniej była obserwowana w zachodniej części wybrzeża w Niechorzu, gdzie 19.10 łącznie obserwo-

wano 153 os. (w tym 4 razy po 1 os. i 21 po 2–25 os.; Z. Kajzer, M. Jasiński, P. Zientek), a wyraźny przelot wykazano tam również w dniach 3 i 4.10, kiedy łącznie widziano 35 i 34 os. (M. Sołowiej i in.). Wiosną widziano 5 pojedynczych ptaków w okresie 29.03–29.05. Jesienią obserwowana od 29.09 do 16.11, ze szczytem liczebności w pierwszych dwóch dekadach października. Najpóźniejsze stwierdzenie dotyczyło 3 os. widzianych na Zb. Komorowskim na Dolnym Śląsku (A. Szwarbuła, T. Drazny) (fot. 1). Latem pojedynczego ptaka obserwowano przy ujściu Wisły – 5.07 (M. Betlejewicz). Rok 2022 nie wyróżniał się pod względem liczby stwierdzeń bernikli obrożnych, natomiast był wyraźnie ponadprzeciętny pod względem liczby osobników (tab. 43).

Fot. 1. Bernikle obrożne *Branta bernicla bernicla*, Zalew Komorowski, Dolny Śląsk, 13.11.2022 (fot. L. Noga) – Brant Geese, Komorowski Reservoir, November 2022

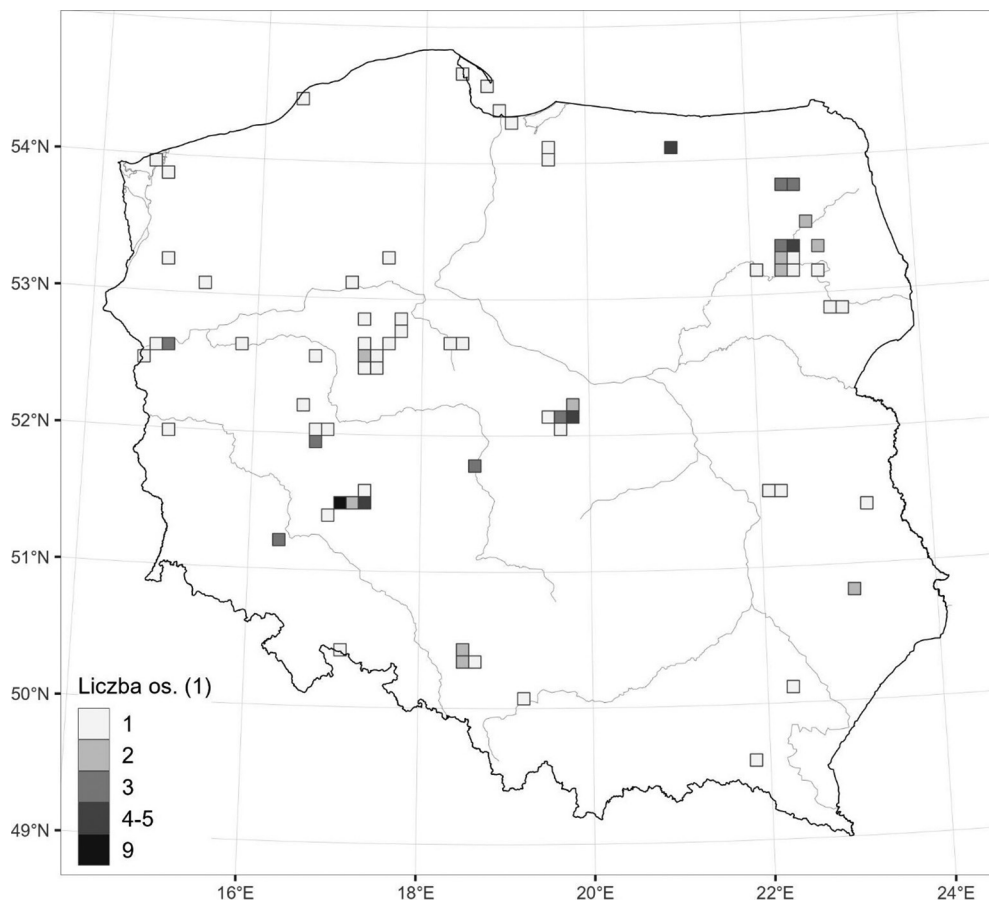
Tabela 2. Liczba stwierdzeń i osobników bernikli obrożnej *Branta bernicla bernicla* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 2. The number of records and individuals of the Brent Goose (ssp. *B. b. bernicla*) in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	1/3		2/2						1/1	39/349			2/2		45/357

Bernikla rdzawoszyja *Branta ruficollis*

Odnotowano 61 stw. łącznie 89 os. we wszystkich regionach poza Małopolską i Ziemią Świętokrzyską (tab. 3, rys. 2). Najczęściej obserwowana była w Wielkopolsce, na Dolnym Śląsku i Pomorzu, gdzie łącznie odnotowano 62% stw. (54% os.). Obserwowana była od stycznia do kwietnia (54% stw.) i od października do grudnia (46% stw.). Najpóźniej wiosną stwierdzono 2 os. – 9.04 w Brzostowie w dolinie Biebrzy (M. Rowicki, K. Py-

Rys. 2. Rozmieszczenie stwierdzeń i liczebność bernikli rdzawoszyjej *Branta ruficollis* w Polsce w roku 2022

Fig. 2. Distribution of records and number of individuals (1) of the Red-breasted Goose in Poland in 2022

tel, K. Bieńkowski, P. Siejka), a najwcześniejsza obserwacja jesienna miała miejsce 1.10 w Tujsku na Żuławach Wiślanych na Pomorzu (T. Gogołek, A. Gałązka-Gogołek, M. Tajchman). Dominowały stwierdzenia 1–3 os. (93% stw.). Największe zgrupowania liczyły: 5 os. – 15.02 na stawach Jamnik w Dolinie Baryczy na Dolnym Śląsku (G. Orłowski, W. Lenkiewicz), 5 os. – 26.12 w Jackowicach na Ziemi Łódzkiej (B. Stankiewicz), 4 os. – 14.03 w Brzostowie nad Biebrzą na Podlasiu (Ł. Matyjasiak) i 4 os. – 1.11 w Sątopach na Warmii i Mazurach (M. Smosarski). Był to najlepszy rok dla tego gatunku pod względem liczby stwierdzeń, natomiast drugi pod względem liczebności, po 2019, gdy odnotowano 96 os. (Beuch et al. 2021, tab. 43).

Tabela 3. Liczba stwierdzeń i osobników bernikli rdzawoszyjej *Branta ruficollis* w Polsce w roku 2022
Table 3. The number of records and individuals of the Red-breasted Goose in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw/os. (1)	12/21	3/3	1/1	3/9	3/4		3/3	2/2	4/8	9/9		2/7	17/18	2/4	61/89

Bernikla kanadyjska *Branta canadensis*

Łącznie odnotowano 38 stw. i 5 748 os. w 10 regionach (tab. 4). Najliczniejszym obszarem występowania były tradycyjnie Żuławy Wiślane, gdzie w okolicach Nowego Dworu Gdańskiego na żerowiskach gromadzą się duże stada bernikli kanadyjskich z noclegowisk na Zalewie Wiślanym lub Zat. Gdańskiej. Maksymalnie stwierdzono tam 2 800 os. 23.12 (A. Sikora) oraz 2 700 os. 20.02 (M. Betlejewicz). Podane maksymalne liczebności dotyczą dwóch sezonów zimowych w raportowanym roku 2022. Liczebność bernikli kanadyjskich zimujących na Żuławach w latach 2018–2022 była stabilna i wahała się w przedziale 1 700–3 000 os. (Chodkiewicz et al. 2020, Beuch et al. 2021, Wylegała et al. 2022, Sikora et al. 2023, tab. 4). W głębi lądu była obserwowana rzadko. W Wielkopolsce, gdzie notowane są największe w Polsce zgromadzenia migrujących gęsi, pozostaje obok bernikli obrożnej najrzadszym gatunkiem z tej grupy. Największe stado 21 os. stwierdzono 20.10 k. Langanek w regionie Warmińsko-Mazurskim (D. Częstkiewicz). W okresie lęgowym (maj–lipiec) wielokrotnie (w okresie 3.05–13.07) obserwowano 1 os. na Stawach Raszyńskich na Mazowszu (T. Węgierski i in.). Pojedyncze osobniki w tym okresie widziano też na Lubelszczyźnie: 8.05 w Wierzchowiskach (W. Gustaw) oraz 13.06 na Zalewie Zemborzyskim (S. Aftyka i in.) (fot. 2).

Fot. 2. Bernikla kanadyjska *Branta canadensis*, Zalew Zemborzyski, Lubelszczyzna, 13.06.2022 (fot. S. Aftyka) – *Canada Goose, Zemborzyski Reservoir, June 2022*

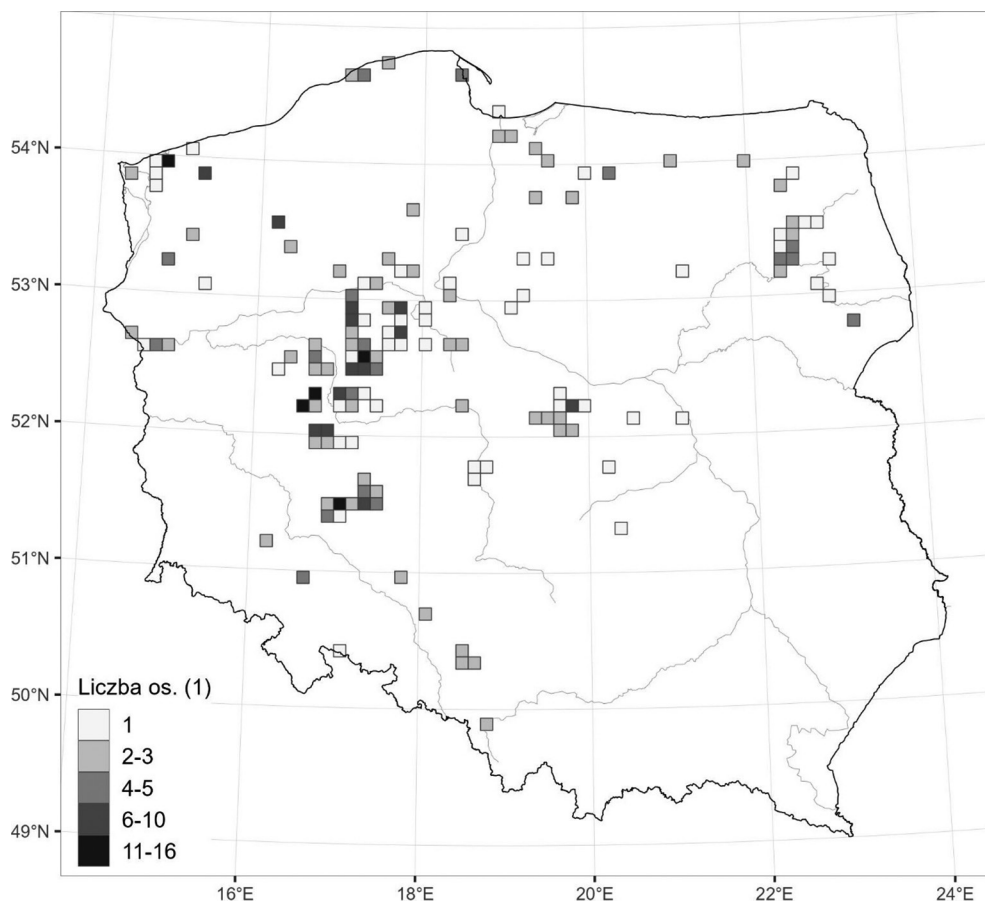
Tabela 4. Liczba stwierdzeń i osobników bernikli kanadyjskiej *Branta canadensis* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 4. The number of records and individuals of the Canada Goose in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	CS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	1/1			1/1	5/5	1/7	4/5			18/5697	2/2	3/23	2/3	1/4	38/5748

Gęś krótkodzioba *Anser brachyrhynchus*

Od roku 2022 zrezygnowano z łączenia obserwacji w stwierdzenia i do analiz wykorzystywane są obserwacje i liczba osobników (patrz rozdział metodyczny). Dokonano aż 470 obserwacji łącznie 979 os., z czego ponad połowę w Wielkopolsce (tab. 5, rys. 3). Poza Wielkopolską najliczniej notowana na Dolnym Śląsku. Dane z lat 2018–2022 wskazują, że na Dolnym Śląsku liczba obserwacji fluktuowała, ale pozostawała stabilna, natomiast rosła w pozostałych regionach, zwłaszcza w Wielkopolsce, na Pomorzu, na Podlasiu oraz na Mazowszu (tab. 5). Jedynymi regionami, w których w omawianym okresie nie odnotowano tego gatunku była Małopolska i Podkarpacie. Gęś krótkodzioba była najliczniej notowana w okresie wędrówki wiosennej (72% stw. i 79% os.). Szczyt liczebności wiosną miał miejsce już w połowie lutego, ale liczba obserwacji wyraźnie malała dopiero na przełomie marca i kwietnia. Jesienią szczyt liczebności przypadał na 2. dek. listopada. Średnia wielkość skupień gęsi krótkodziobej w roku 2022 wynosiła 4,0 os. i była ponad dwukrotnie wyższa od stwierdzonej w latach 2018–2021 (1,5–2,0 os.). W roku 2022 trzykrotnie stwierdzono zgrupowania liczące co najmniej 10 os.: 16 os. – 6.02 w dolinie

Rys. 3. Rozmieszczenie stwierdzeń i liczebność gęsi krótkodziobej *Anser brachyrhynchus* w Polsce w roku 2022

Fig. 3. Distribution of records and number of individuals (1) of the Pink-footed Goose in Poland in 2022

Kanału Mosińskiego k. Roszkowa w Wielkopolsce (B. Nowak), 11 os. – 25.03 na Jez. Witobelskim w Wielkopolskim PN (B. Nowak) oraz 10 os. – 5.02 k. Kamienia Pomorskiego (Ł. Borek). Wiosną najpóźniej była stwierdzona na Dolnym Śląsku: 29.05 – 1 os. w kompleksie stawów Sanie w dolinie Baryczy (L. Noga) oraz 22.05 – 2 os. na Stawach Przygorzele (E. Jastrzębska, P. Gębski), a jesienią najwcześniej stwierdzona 26.09 k. Karńca na Pomorzu (B. Zwoliński). Rok 2022 był rekordowy pod względem liczby obserwacji i liczby osobników tego gatunku (tab. 43).

Tabela 5. Liczba obserwacji i osobników gęsi krótkodziobej *Anser brachyrhynchus* w regionach ornitologicznych Polski w latach 2018–2022

Table 5. The number of records and individuals of the Pink-footed Goose in ornithological regions in Poland in 2018–2022. (1) – year, (2) – total

Rok (1)	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
2018	105/229	6/10	1/1	5/5			3/3		8/9	23/39			53/130	7/9	212/433
2019	82/122	6/6		3/3			3/3		24/32	12/27		4/6	101/183	8/9	243/391
2020	74/144	7/7		11/16			4/6		27/30	26/32		3/3	145/227	4/5	301/520
2021	73/108	8/9	3/4	4/4	2/2		12/14		32/48	40/60		7/9	154/245	10/12	345/515
2022	86/168	15/18	9/12	21/24			21/26		42/65	33/86	1/1	11/19	227/551	4/9	470/979

Gęś mała *Anser erythropus*

Dokonano 35 stw. łącznie 42 os. w 11 regionach, najliczniej w Wielkopolsce i na Dolnym Śląsku (tab. 6). Najczęściej obserwowano 1–2 ptaki. Tylko raz obserwowano grupę 3 os. – 4.03 k. Kiszkowa w Wielkopolsce (A. Lorecki). Podobnie jak w innych latach szczyt liczebności przypadał na marzec. Wiosną najpóźniej widziano 3.05 (przebywały od 27.03) – 2 ad. w rez. Beka na Pomorzu (M. Toruńczyk i in.), a najwcześniej jesienią 2.10 – 1 os. koło m. Traby przy stawach Walewice na Ziemi Łódzkiej (K. Ślusarski). Koło Brzostowa nad Biebrzą 8.04 obserwowano dorosłego mieszańca gęsi małej i gęsi białoczelnej *A. albifrons* (G. Grygoruk). Rok 2022 był rekordowy jeśli chodzi o liczbę stwierdzeń i przeciętny pod względem liczby osobników (tab. 43). Do tej pory najwięcej stwierdzeń miało miejsce w roku 2020 (30 stw., Wylegała et al. 2022), a największą liczbę osobników zanotowano w 2019 (59 os., Beuch et al. 2021).

Tabela 6. Liczba stwierdzeń i osobników gęsi małej *Anser erythropus* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 6. The number of records and individuals of the Lesser White-fronted Goose in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	6/6	3/5	1/1	2/2			1/1	1/1	2/2	2/4		4/4	12/15	1/1	35/42

Edredon *Somateria mollissima*

Łącznie w latach 2018–2022 stwierdzony na śródlądziu jedynie 12 razy (14 os.; tab. 7). W roku 2018 nie był stwierdzony, w latach 2019–2021 dokonano corocznie po 3 stw. oraz w roku 2022 – 5 stw. 7 os. Odnotowany w 9 regionach, w tym 3 razy na Dolnym Śląsku: 16.02.2019 – 1 samiec ad. na stawie Rudy w dolinie Baryczy (A. Kuźnia), 29.03.2022 – 1 samica na Zb. Nyskim (M. Zawadzki) i 12–13.04.2022 – 2 samce i 1 samica na zb. Bukówka (P. Wasiak i in.). Na Ziemi Łódzkiej obserwowany dwukrotnie: 14–21.11.2020 – 1 samica na zb. Jeziorsko (T. Janiszewski i in.) i 19.12.2021 – 1 samiec

na stawach Walewice (P. Majchrzak, T. Przybyliński). W 7 regionach odnotowano po jednym stwierdzeniu: Górny Śląsk – 21.11.2020 – 1 samica na zb. Pławniowice (J. Betleja); Kujawy – 22.09.2022 – 1 samiec ad. znaleziony w lesie w Sinogórze, nadl. Lidzbark, następnego dnia wypuszczony na Jez. Lidzbarskim (A. Białecka, Ł. Głowacki); Ziemia Lubuska – 30.12.2020 – 1 samica na Jez. Sławskim (P. Czechowski); Mazowsze – 30.03.2021 – 1 samiec ad. na stawach Rumoka (K. Kozłowski); Podkarpacie – 7–10.10.2021 – 1 samiec na stawach Strzyżów, Dobrzechów (A. Kut i in.); Pomorze – 20–21.03.2021 – 1 samiec ad. na jez. Miedwie (P. Stańczak i in.) i Wielkopolska – 20.10.2022 – 1 samiec ad. znaleziony żywy w lesie, Czarnybród, pow. koniński (L. Kopińska-Mikołajczyk). Gatunek rejestrowano w miesiącach: luty – 1 stw., marzec – 3, kwiecień – 1, wrzesień – 1, październik i listopad – po 2 oraz w grudniu – 1. Najpóźniejsze stwierdzenie wiosenne odnotowano 13.04, a najwcześniejsze jesienne 22.09. Obserwacje dotyczyły 9 samców i 5 samic. Edredon już dawniej był wskazywany jako bardzo rzadko pojawiający się na śródlądziu (np. Lewartowski et al. 1986, Tomiałojć & Stawarczyk 2003).

Tabela 7. Liczba stwierdzeń i osobników edredona *Somateria mollissima* na śródlądziu w regionach ornitologicznych Polski w latach 2018–2022

Table 7. The number of records and individuals of the Common Eider inland in ornithological regions in Poland in 2018–2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

Rok (1)	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
2018															0/0
2019	1/1														1/1
2020		1/1		1/1										1/1	3/3
2021				1/1			1/1			1/1					3/3
2022	2/4		1/1					1/1					1/1		5/7
Razem (2)	3/5	1/1	1/1	2/2			1/1	1/1		1/1			1/1	1/1	12/14

Gęsiówka egipska *Alopochen aegyptiaca*

Od roku 2022 miarą liczby stwierdzeń w roku jest suma powierzchni 10×10 km, na których obserwowano gatunek. W latach 2018–2022 była stwierdzona na 95–131 powierzchniach (tab. 8). Największe rozpowszechnienie wykazano w roku 2022, kiedy obserwowano gęsiówkę we wszystkich regionach z wyjątkiem Lubelszczyzny, Podlasia oraz Warmii i Mazur (tab. 8). Zdecydowaną większość osobników stwierdzono na Dolnym Śląsku (54%), gdzie wykazano również największe koncentracje: 47 os. – 15.01 na Zb. Nyskim (J. Szymczak), 39 os. – 15.10 na Stawach Podgórzynskich (A. Szypicyn)

Tabela 8. Suma powierzchni 10×10 km, na których obserwowano gęsiówki egipskie *Alopochen aegyptiaca* w regionach ornitologicznych Polski w latach 2018–2022

Table 8. The total area of 10×10 km plots where were observed of the Egyptian Goose in ornithological regions in Poland in 2018–2022. (1) – year, (2) – total

Rok (1)	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
2018	25	16		1		9	2			19	3	1	15	4	95
2019	25	14	1		1	12	1	1		18	2		19	4	98
2020	32	17	2	2	1	13	5	3		17	3		28	8	131
2021	34	18		3	1	14	5	2	1	13	3	1	23	4	122
2022	38	23	2	3		13	4	3		9	2		25	6	128
Razem (2)	154	88	5	9	3	61	17	9	1	76	13	2	110	26	574

i 31 os. – 31.07 na żwirowni Pilce (K. Ostrowski). W dwóch ostatnich lokalizacjach koncentracje dotyczyły osobników niełęgowych wraz z lokalnymi parami z przychówkiem. Stado ze Zb. Nyskiego było prawdopodobnie największym odnotowanym do tej pory w kraju (Stawarczyk et al. 2017, Chodkiewicz et al. 2020, Beuch et al. 2021, Wylegała et al. 2022, Sikora et al. 2023). Rok 2022 był kolejnym z rzędu sezonem z rekordową liczebnością tego inwazyjnego gatunku w Polsce (tab. 43).

Kazarka rdzawa *Tadorna ferruginea*

Dokonano 17 stw. łącznie 21 os. w 7 regionach (tab. 9). Najwięcej stwierdzeń pochodziło z Dolnego Śląska. Obserwowana była od końca marca do końca grudnia, przy czym największa liczba stwierdzeń miała miejsce na przełomie kwietnia i maja. Najczęściej spotykano pojedyncze ptaki, a 4 razy widziano po 2 os., w tym 3 razy we Wrocławiu – 28.04–4.05 (J. Karasiński i in.), 13.07 (K. Zięba) oraz 19.12 (Y. Shashenko). Ponadto 2 os. przebywały od 9.10 do 27.12 na stawach Walewice na Ziemi Łódzkiej (P. Minias i in.). Liczba stwierdzeń w roku 2022 wpisała się w średnią z lat 2018–2021, natomiast liczba os. była nieco poniżej wartości średniej z tego okresu (tab. 43).

Tabela 9. Liczba stwierdzeń i osobników kazarki rdzawej *Tadorna ferruginea* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 9. The number of records and individuals of the Ruddy Shelduck in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	8/11	2/2		1/2		1/1		1/1		2/2			2/2		17/21

Mandarynka *Aix galericulata*

Dokonano 44 stw. łącznie 475 os. (tab. 10). Odnotowano ją w 10 regionach, najliczniej na Mazowszu. W styczniu (jedyne miesiące zbierania danych) większość mandarynek stwierdzana była w obrębie miast, gdzie przebywały w towarzystwie innych kaczek w miejscach tradycyjnego dokarmiania ptaków. Największa koncentracja zimujących ptaków występowała w Warszawie, co ma związek z liczną w tym mieście populacją lęgową, liczącą 82 pary w roku 2021 (Beuch et al. 2023). W aglomeracji tej, łącznie z Pruszkowem, 7.01 stwierdzono 319 os., w tym aż 234 ptaki w Parku Łazienkowskim (M. Rejmer). Poza Warszawą zgrupowania liczące powyżej 20 ptaków stwierdzono w trzech miejscach: 30 os. – 9.01 w Parku Wolności w Brzegu na Dolnym Śląsku (M. Poddaniec), 29 os. – 30.01 w Parku 1000-lecia w Toruniu (A. Kościński) oraz 28 os. – 15.01 na rz. Białce w Radzynie Podlaskim (M. Karwowski).

Tabela 10. Liczba stwierdzeń i osobników mandarynki *Aix galericulata* w regionach ornitologicznych Polski w styczniu 2022

Table 10. The number of records and individuals of the Mandarin Duck in ornithological regions in Poland in January 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	7/38	5/14	2/30	1/1	1/28	5/9	11/340		1/1	4/8			6/6		43/475

Szczudlak *Himantopus himantopus*

Stwierdzony 46 razy, łącznie 92 os., we wszystkich regionach z wyłączeniem Kujaw i Warmii z Mazurami (tab. 11). Najwięcej ptaków stwierdzono na Ziemi Łódzkiej, Mazowszu, Górnym Śląsku i w Wielkopolsce (łącznie 53%). Najwcześniejszego stwierdzenia

wiosennego dokonano 9.04 na stawach w Smogulcu w Wielkopolsce (T. i M. Blank), a najpóźniejszego jesienno 16.10 na Zb. Domaniowskim k. Brudnowa na Mazowszu (K. Sieczak). Zdecydowana większość stwierdzeń pochodziła z 1. dek. maja i 2. dek. sierpnia. Największe stadko 6–7 os. spotykano w okresie 16.07–18.08 na zb. Jeziorsko (F. Owczarek, B. Łukaszewicz), choć prawdopodobnie były to ptaki lęgowe na tym stanowisku. Stadko 6 os. stwierdzono na stawach Wielikąt na Górnym Śląsku 4–9.06 (J. Woźniak i in.). W roku 2022 liczba stwierdzeń i osobników była niższa od tej z roku 2021, porównywalna z rokiem 2020, ale znacznie wyższa niż w latach 2012–2019 (tab. 43).

Tabela 11. Liczba stwierdzeń i osobników szczydlaka *Himantopus himantopus* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 11. The number of records and individuals of the Black-winged Stilt in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	3/6	4/10		3/15	5/8	1/2	8/11	3/7	2/4	5/9	3/4		7/13	2/3	46/92

Szablodziób *Recurvirostra avosetta*

Dokonano 39 stw., łącznie 91 os., w 10 regionach. Najczęściej i najliczniej (33% stw. i 23% os.) był obserwowany na Pomorzu. W kodzie liczbowym dla tego regionu nie uwzględniono obserwacji z rejonu Zalewu Szczecińskiego, gdzie w roku 2022 szablodzioby założyły dużą kolonię lęgową (Marchowski et al. 2023) i prawdopodobnie większość obserwacji stamtąd dotyczyła osobników lęgowych. Wiosną był obserwowany od marca, z najwcześniejszymi stwierdzeniami: 22.03 – 1 os. na stawach Rosochata na Dolnym Śląsku (M. Kapelski) oraz w dniach 25–27.03 grupa do 6 os. przebywała w dolinie górnej Wisły, zarówno po stronie górnośląskiej – w rejonie Goczałkowic (A. Wuwer i in.), jak i małopolskiej – na stawach Spytkowice i Bugaj (P. Łagosz i in.). Szczyt przelotu wiosennego przypadał na koniec kwietnia i początek maja. Jesienią obserwowany najliczniej na przelomie lipca i sierpnia, a najpóźniej 1 os. widywano 1–8.11 na stawach Stawno w dolinie Baryczy (W. Lenkiewicz i in.). Poza lęgowiskami największą koncentrację 8 os. stwierdzono w dniach 29.04 i 2.05 na Zb. Goczałkowickim na Górnym Śląsku (D. Światała, E. Paprzycka, M. Lizoń). Liczby stwierdzeń i osobników z roku 2022 były nieco poniżej średniej wartości z ostatnich 4 lat (tab. 43).

Tabela 12. Liczba stwierdzeń i osobników szablodzioba *Recurvirostra avosetta* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 12. The number of records and individuals of the Pied Avocet in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	6/11	3/15		2/16	3/5	3/8	4/7			13/21		1/1	3/4	1/3	39/91

Mornel *Eudromias morinellus*

Stwierdzony 38 razy, łącznie 215 os., w 12 regionach (tab. 13). Najliczniej notowany był na Mazowszu i Pomorzu (53% os.). Wiosną stwierdzony tylko 3 razy, z najwcześniejszą obserwacją 25.04 – 1 os. w m. Mokre w pow. gołeniewskim na Pomorzu (M. Jasiński). Interesująca była obserwacja samca i samicy 22.05 w siedlisku lęgowym w masywie Babiej Góry w Babiogórskim PN w Małopolsce; pojedyncze os. obserwowano tam także 8, 10 i 31.05, a 26.08 stwierdzono tamże 3 os. (M. Olszewski, T. Wilk, G. Błachuta i in.). Jesienią odnotowano 92% stw., ze szczytem w 3. dek. sierpnia (58% stw.). Skrajnie

Fot. 3. Morniele *Eudromias morinellus*, Chwoszcz, Górny Śląsk, 27.08.2022 (fot. P. Blachliński) – *Eurasian Dotterels*, Chwoszcz, August 2022

daty jesienne: 21.08 – 3 os. w Granowie w pow. choszczeńskim na Pomorzu (Z. Kajzer) i 6.10 – 1 os. w Bielicach w pow. pyrzyckim na Pomorzu (P. Zientek). Największe koncentracje widziano: 7.09 – 36 os. w m. Iłowo-Osada w pow. działdowskim na Mazowszu (K. Antczak), 2.09 – 23 os. w m. Lubycza Królewska na Lubelszczyźnie (M. Niedziółka i in.) i 27.08 – 19 os. w m. Łoża w pow. człuchowskim na Pomorzu (M. Radziszewski). Liczebność mornela w roku 2022 była podobna jak w poprzednich latach (tab. 43).

Tabela 13. Liczba stwierdzeń i osobników mornela *Eudromias morinellus* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

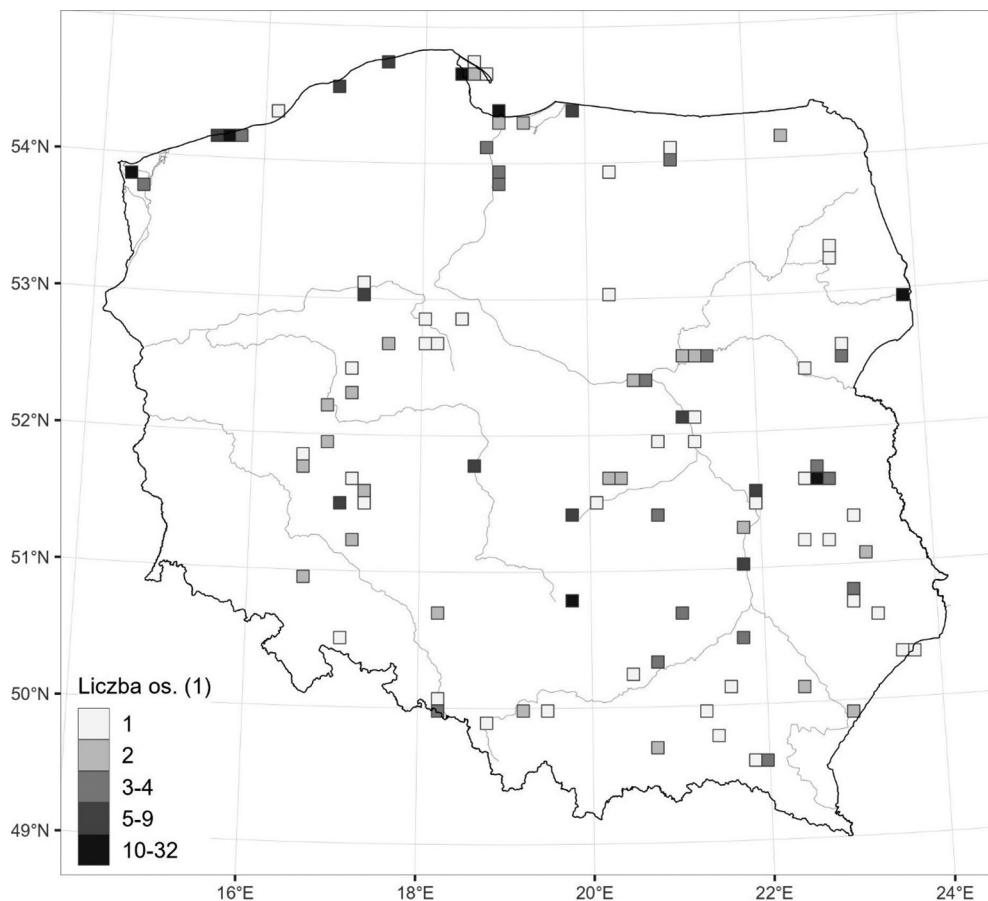
Table 13. The number of records and individuals of the Eurasian Dotterel in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	2/8	2/11	1/1		2/27	7/17	6/71	2/9	2/2	8/42	2/3	1/1	3/23		38/215

Biegus płaskodzioby *Calidris falcinellus*

W latach 2018–2022 odnotowano średnio 40 stw. i 96 os. na rok. Liczba stwierdzeń wahała się od 21 do 55, a osobników w zakresie 33–171 (tab. 14, rys. 4). Odnotowany we wszystkich regionach poza Ziemią Lubuską. Dominowały obserwacje z Pomorza, Lubelszczyzny i Mazowsza (łącznie 57% stw. i 60% os.). Większość stwierdzeń dotyczyła 1–2 os. Największe stada stwierdzono: 31 os. – 28.05.2020 w rez. Beka nad Zat. Pucką (M. Ściborski), 22 os. – 18.05.2018 na stawach Okołowice na Ziemi Świętokrzyskiej (G. Kaczorowski) oraz 13 os. – 18.05.2019 i 22.05.2020 w Stoczku na Lubelszczyźnie (Z. Jaszcz, M. Karwowski). Biegus płaskodzioby występował od 1. dek. maja do 3. dek. wrze-

śnia, ze szczytem pojawów w maju i sierpniu (rys. 5). Skrajnymi datami obserwacji pojedynczych os. były 1.05.2022 na stawach Głowaczewo pod Kołobrzegiem na Pomorzu (P. Zientek) i 21.09.2018 nad Wisłą w Zastowie Karczmiskim na Mazowszu (S. Ligęza).

Rys. 4. Rozmieszczenie stwierdzeń i liczebność biegusa płaskodziobego *Calidris falcinellus* w Polsce w latach 2018–2022

Fig. 4. Distribution of records and number of individuals (1) of the Broad-billed Sandpiper in Poland in 2018–2022

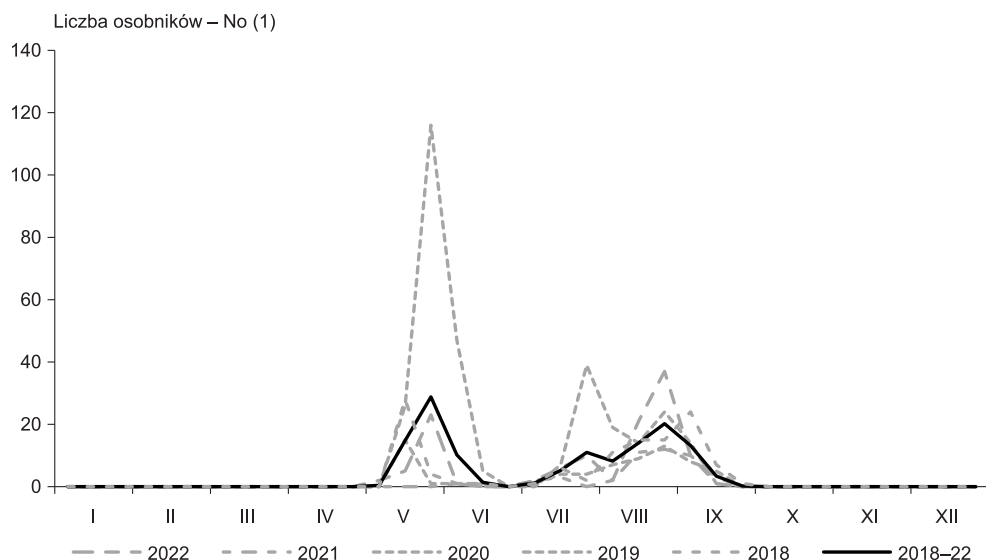
Tabela 14. Liczba stwierdzeń i osobników biegusa płaskodziobego *Calidris falcinellus* w regionach ornitologicznych Polski w latach 2018–2022

Table 14. The number of records and individuals of the Broad-billed Sandpiper in ornithological regions in Poland in 2018–2022. (1) – year, (2) – total

Rok (1)	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
2018	4/8	1/2		1/1	5/7	1/1	1/1	2/2	3/5	10/25	2/23	2/6	3/4		35/85
2019	1/1	1/4		2/6	7/25	1/1	5/11		2/8	14/29	4/6	1/1	3/7		41/99
2020	2/4	2/2	1/1	2/2	6/26	2/3	7/10	4/10	4/16	15/71	3/10	1/8	6/8		55/171
2021	2/3			1/3	5/9	1/2	1/1	1/1	2/2	6/10			2/2		21/33
2022	2/2			2/11	5/7	1/1	9/17	3/4		17/40	2/2	2/2	4/5		47/91
Razem (2)	11/18	4/8	1/1	8/23	28/74	6/8	23/40	10/17	11/31	62/175	11/41	6/17	18/26		199/479

Fot. 4. Biegus płaskodzioby *Calidris falcinellus*, Mikoszewo, Pomorze, 30.08.2022 (fot. P. Głowacki) – *Broad-billed Sandpiper, Mikoszewo, August 2022*

Rys. 5. Fenologia pojawów biegusa płaskodziobego *Calidris falcinellus* w Polsce w latach 2018–2022
Fig. 5. Annual pattern of the Broad-billed Sandpiper in Poland in 2018–2022. (1) – number of individuals

Biegus morski *Calidris maritima*

Stwierdzony 16 razy łącznie 24 os., wyłącznie na Pomorzu. Większości stwierdzeń (9) dokonano w rejonie Zat. Gdańskiej, natomiast pozostałych 7 na wybrzeżu środkowym i zachodnim. Trzech stwierdzeń dokonano zimą, z czego dwóch w styczniu: 15–24.01 – 1 os. w Helu (J. Szydłowski i in.) i 22.01 – 2 os. we Władysławowie (K. Haja) oraz jednego w lutym: 4.02 – 1 os. w Kołobrzegu (K. Stępniewski). Pozostałe obserwacje miały miejsce jesienią. Najwcześniej 2 os. widziano 15.09 w Rowach (J. Solarśka), a najpóźniej jednego 25.11 w Helu (K. Kajzer i in.). Dominowały obserwacje pojedynczych osobników, a najwięcej – po 3 os. – widziano 14–16.10 w Helu (Z. Kajzer i in.) i 9–12.10 w Uście (M. Szumski, W. Smagała i in.). Liczba stwierdzonych osobników była wyższa od średniej wartości z ostatnich 11 lat, jednak wyraźnie ustępowała rekordowemu sezonowi 2021, kiedy zaobserwowano aż 41 os. w 18 stwierdzeniach (Sikora et al. 2023, tab. 43).

Tabela 15. Liczba stwierdzeń i osobników biegusa morskiego *Calidris maritima* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 15. The number of records and individuals of the Purple Sandpiper in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)										16/22					16/24

Brodziec pławny *Tringa stagnatilis*

Stwierdzony 45 razy łącznie 57 os. we wszystkich regionach z wyjątkiem Kujaw oraz Warmii i Mazur (tab. 16). Obserwowany był dość równomiernie na obszarze Polski środkowej i południowej, najliczniej na Śląsku, Mazowszu i Lubelszczyźnie. Przelot wiosenny rozpoczynał się w połowie kwietnia – najwcześniej 15.04 widziano 1 os. w Brzostowie nad Bierzgą (A. Kośmicki, M. Polakowski, M. Broniszewska). Szczyt pojawów nastąpił w 3. dek. kwietnia, kiedy stwierdzono w całej Polsce 15 os. Pojedyncze stwierdzenia miały miejsce do końca czerwca, a pierwsze obserwacje z przelotu jesiennego zanotowano pod koniec lipca – najwcześniej 22.07 – 1 os. na stawach Radziądów w dolinie Baryczy (W. Lenkiewicz). Jesienią obserwowany z niewielką intensywnością do połowy września, a najpóźniej widziano 1 os. 3.10 nad Wisłą k. Kiezmorku na Pomorzu (J. Ciemińska). Większość obserwacji dotyczyła 1–2 os., a najliczniej widziano 3 os. 23–24.04 na stawach Bobowiska na Lubelszczyźnie (Z. Jaszczyk, D. Piechota). Tegoroczna liczba stwierdzeń wpisała się w średnią z lat 2018–2021, natomiast liczba os. była nieco poniżej średniej wartości z tego okresu (tab. 43).

Tabela 16. Liczba stwierdzeń i osobników brodzca pławnego *Tringa stagnatilis* w Polsce w roku 2022

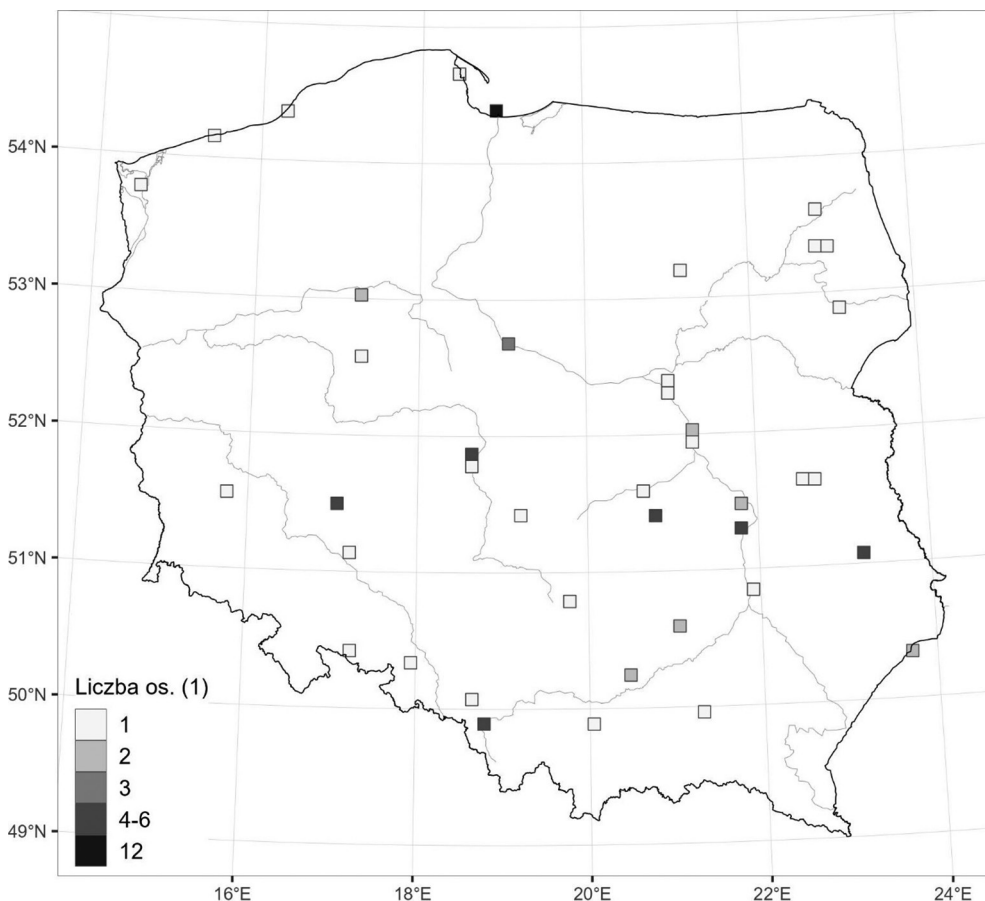
Table 16. The number of records and individuals of the Marsh Sandpiper in regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	3/4	5/5		3/4	7/10	4/5	7/10	1/2	4/6	2/2	4/4		3/3	2/2	45/57

Płatkonóg sztyldzioby *Phalaropus lobatus*

Dokonano 50 stw., łącznie 79 os. Gatunek stwierdzono we wszystkich regionach kraju z wyjątkiem Warmii i Mazur (tab. 17). Najczęściej obserwowany był na Lubelszczyźnie (10 stw.), Mazowszu (9) i Pomorzu (6) – w każdym z tych regionów stwierdzono po 15 os. (rys. 6). Wiosną spotkany 8 razy (16% wszystkich stw.), wyłącznie na śródlądziu.

Najwcześniej widziano 1 ad. – 15.05 w Czerewkach w Dolinie Górnej Narwi na Podlasiu (S. Desbrosses, M. Oudard), najpóźniej pojedyncze ptaki stwierdzono 8.06 na stawie Rudym w dolinie Baryczy (G. Orłowski, W. Lenkiewicz) i na stawach w Okołowicach na Ziemi Świętokrzyskiej (G. Kaczorowski). Wszystkie stwierdzenia wiosenne dotyczyły 1–2 os. Migracja jesienna rozpoczęła się w lipcu, najwcześniej dorosłego ptaka widziano 13–15.07 na stawach Głowaczewo na Pomorzu (M. Jasiński, Z. Kajzer). Ostatnich obserwacji dokonano w październiku, najpóźniej 10–11.10 na stawach Raków na Dolnym

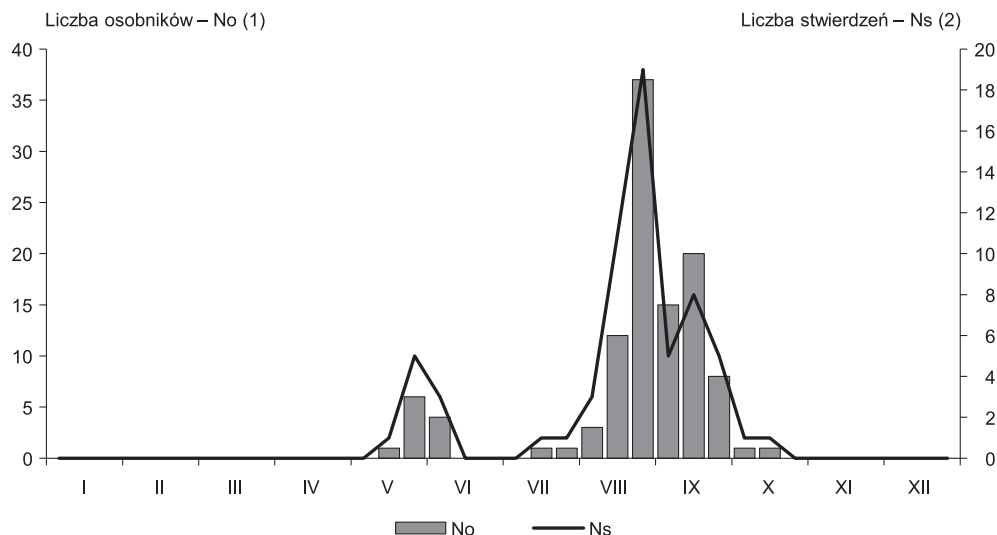
Rys. 6. Rozmieszczenie stwierdzeń i liczebność płatkonoga szyldłodziobego *Phalaropus lobatus* w Polsce w roku 2022

Fig. 6. Distribution of records and number of individuals (1) of the Red-necked Phalarope in Poland in 2022

Tabela 17. Liczba stwierdzeń i osobników płatkonoga szyldłodziobego *Phalaropus lobatus* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 17. The number of records and individuals of the Red-necked Phalarope in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	5/6	4/6	1/3	3/5	10/15	2/3	9/15	1/1	3/3	6/15	3/3		2/3	1/1	50/79

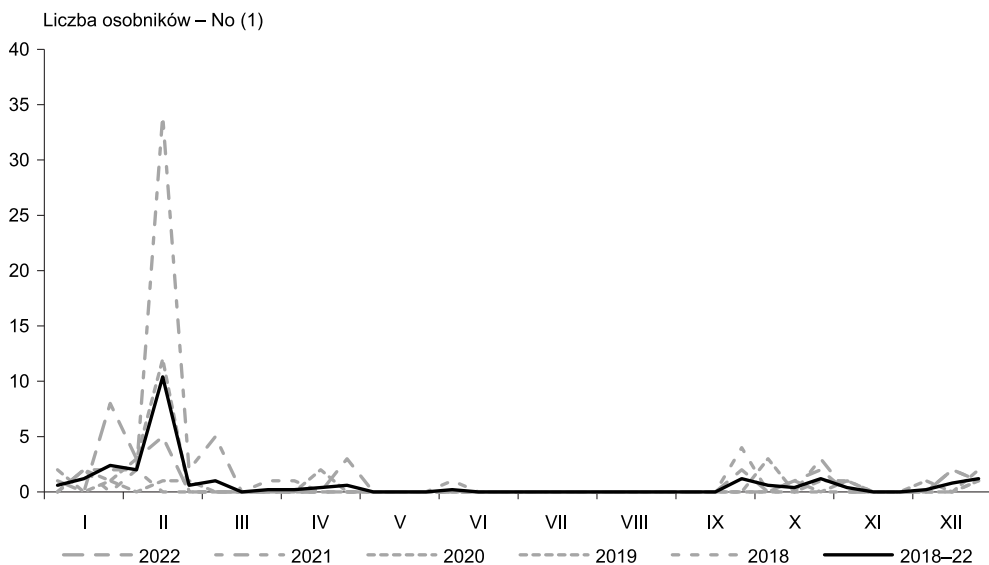

Rys. 7. Fenologia pojawów płatkonoga szyldodziobego *Phalaropus lobatus* w Polsce w roku 2022
Fig. 7. Annual pattern of the Red-necked Phalarope in Poland in 2022. (1) – number of individuals, (2) – number of records

Śląsku (T. Drazny, A. Szwarbuła, M. Bohr) (rys. 6). Największe koncentracje notowano w ujściu Wisły od strony Mikoszewa, gdzie 11.09 maksymalnie stwierdzono 10 os. (N. Komorowska). Sezon 2022 obfitował w obserwacje płatkonogów szyldodziobych w Polsce i był rekordowy w porównaniu do czterech poprzednich lat (tab. 43).

Nurnik *Cephus grylle*

W latach 2018–2022 stwierdzany po 9–15 razy w roku, w liczbie 12–32 os. Łącznie w tym okresie w 60 stw. zaobserwowano 107 os. (tab. 18). Wszystkich obserwacji dokonano na wybrzeżu lub na morskich wodach terytorialnych, od Zat. Pomorskiej na zachodzie po Piaski na Mierzei Wiślanej na wschodzie. Jako że gatunek ten przebywa zwykle daleko od brzegu, to zarówno liczba stwierdzeń, jak i liczba osobników odnotowana w danym roku zależała od aktywności obserwatorów na otwartych wodach Bałtyku, przede wszystkim w miesiącach jesienno-zimowych. Większości stwierdzeń (70%) w ostatnich 5 latach dokonano zimą (od grudnia do początku marca). W połowie marca nie był obserwowany i dopiero od końca tego miesiąca aż do końca kwietnia dokonano 10 stwierdzeń (17%). Najpóźniej 3 ptaki widziano 30.04.2022 na Zat. Pomorskiej (S. Bzoma). Wyjątkowo późnej obserwacji dokonano ponadto 6.06.2018 w Helu (D. Świata). Jesienią wykazano 28% stwierdzeń. Pierwsze osobniki notowano już w 3. dek. września, najwcześniej 21.09.2022 – 1 os. w Darłowie (M. Sołowiej). Szczyt obserwacji jesiennych następował w październiku, po czym na początku listopada liczba ptaków wyraźnie zmniejszała się (rys. 8). Najczęściej widywano pojedyncze ptaki, rzadziej grupki po 2–3 os., często poszczególne osobniki przebywały w pewnej odległości od siebie, np. podczas rejsu 20.02.2021 w odległości od 8 do 11 mil morskich od Dźwirzyna zaobserwowano łącznie 12 os. na transekcie o długości 7,3 km (Z. Kajzer i in.). Największe stado w latach 2018–2022 to 11 os. widzianych 14.02.2020 w odległości 5,3 mil morskich

Rys. 8. Fenologia pojawów nurnika *Cephus grylle* w Polsce w latach 2018–2022

Fig. 8. Annual pattern of the Black Guillemot in Poland in 2018–2022. (1) – number of individuals

Tabela 18. Liczba stwierdzeń i osobników nurnika *Cephus grylle* w regionach ornitologicznych Polski w latach 2018–2022

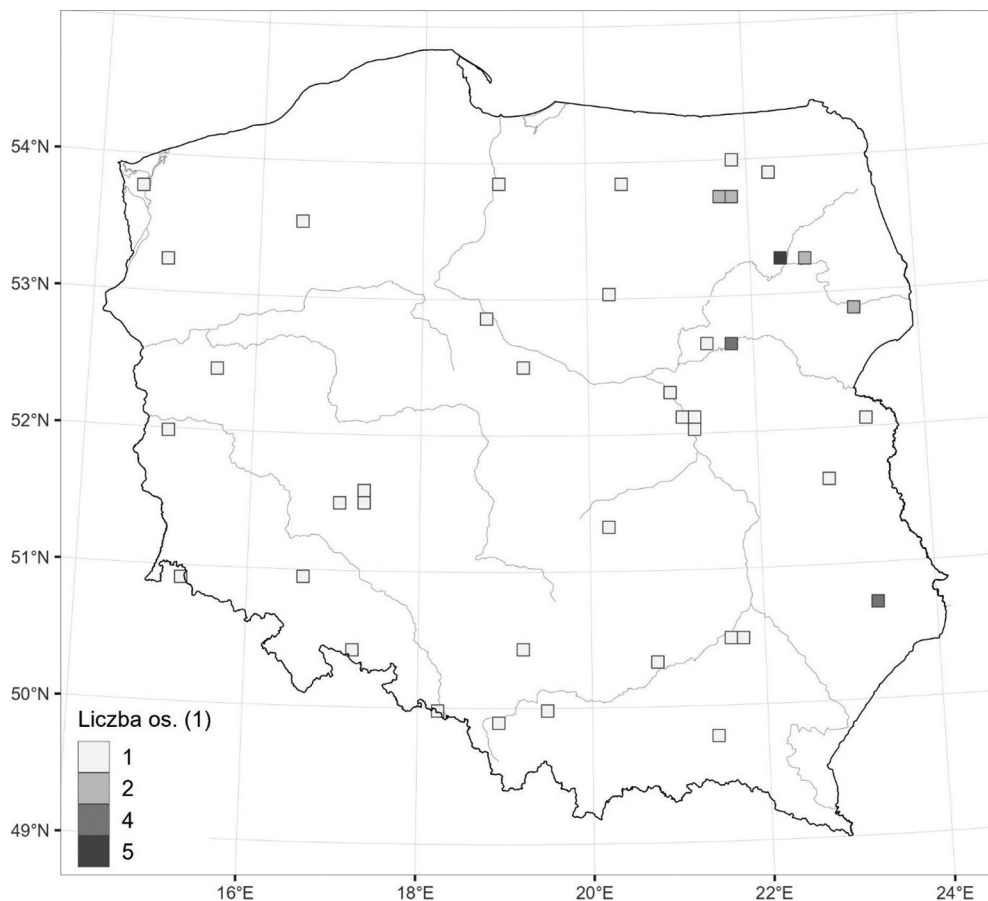
Table 18. The number of records and individuals of the Black Guillemot in ornithological regions in Poland in 2018–2022. (1) – year; (2) – total

Rok (1)	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
2018										12/12					12/12
2019										9/12					9/12
2020										11/24					11/24
2021										13/32					13/32
2022										15/28					15/28
Razem (2)										60/107					60/107

od Łazów (S. Bzoma). Pod koniec XX w. nurnik występował znacznie liczniej, np. w latach 1980–1987 nad Zat. Gdańską stwierdzono łącznie 180 os. (Tomiałojć & Stawarczyk 2003), a więc niemal dwukrotnie więcej niż w latach 2018–2022 na całym polskim wybrzeżu.

Wydrzyk ostrosterny *Stercorarius parasiticus*

W latach 2018–2022 na śródlądziu odnotowano łącznie 41 stw. łącznie 54 os., w niemal wszystkich regionach oprócz Ziemi Łódzkiej i Wielkopolski (tab. 19). Najwięcej obserwacji pochodziło z Dolnego Śląska i Mazowsza oraz Warmii z Mazurami i Pomorza (łącznie 56%). W pozostałych regionach zarejestrowano po 1–3 stw. (rys. 9). W roku 2020 wydrzyk ostrosterny został stwierdzony tylko 3 razy, a w pozostałych latach notowano po 9–10 stw. 11–16 os. Wiosną najwcześniej widziany 17.04.2021 – 1 imm. na zb. Miedzna na Ziemi Świętokrzyskiej (J. Dukąła) i 17.04.2022 – 1 ad. na Płw. Rów na Zalewie Szczecińskim (Z. Kajzer). Najpóźniejsze stwierdzenie wiosenne odnotowano 5.06.2021 – 1 os. na stawach w Ujeździe na Podkarpaciu (Z. Niziołek). W okresie wiosennym najczęściej stwierdzeń pochodziło z 3. dek. kwietnia i 1. dek. maja (łącznie 7 stw. 18 os.). Podczas

Rys. 9. Rozmieszczenie śródlądowych stwierdzeń i liczebność wydrzyka ostrosternego *Stercorarius parasiticus* w Polsce w latach 2018–2022

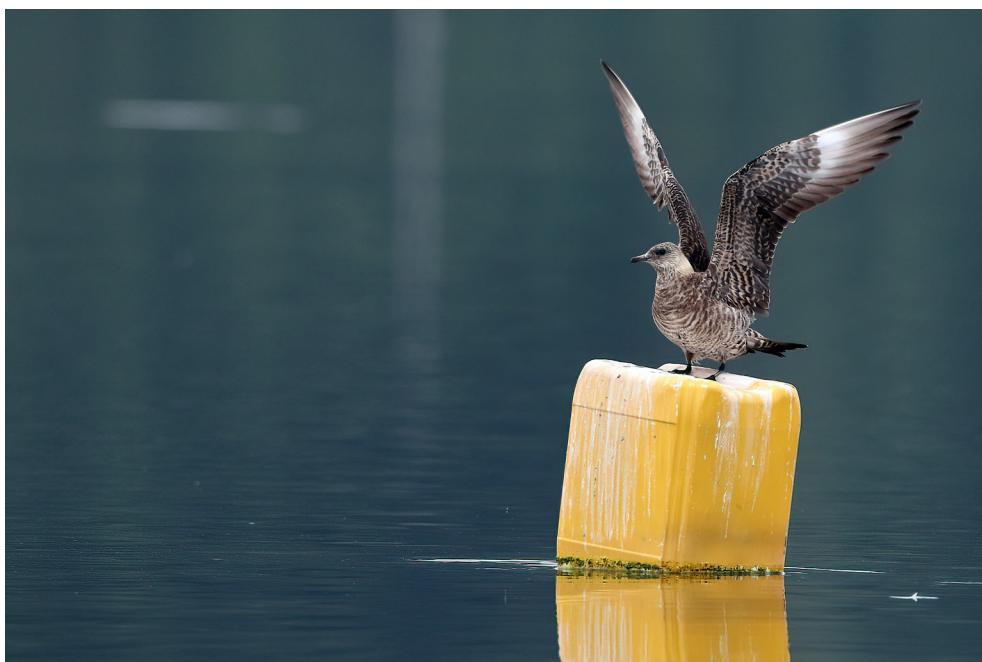
Fig. 9. Distribution of inland records and number of individuals (1) of the Arctic Jaeger in Poland in 2018–2022

wędrówki jesiennej najwcześniejszy pojaw odnotowano 28.06.2018 na Jez. Głębokim k. Międzyrzecza na Ziemi Lubuskiej (J. Słowikowski, M. Słowikowski). W tym okresie najwięcej obserwacji pochodziło z 1. i 2. dek. lipca oraz z 3. dek. sierpnia (rys. 10). Naj-

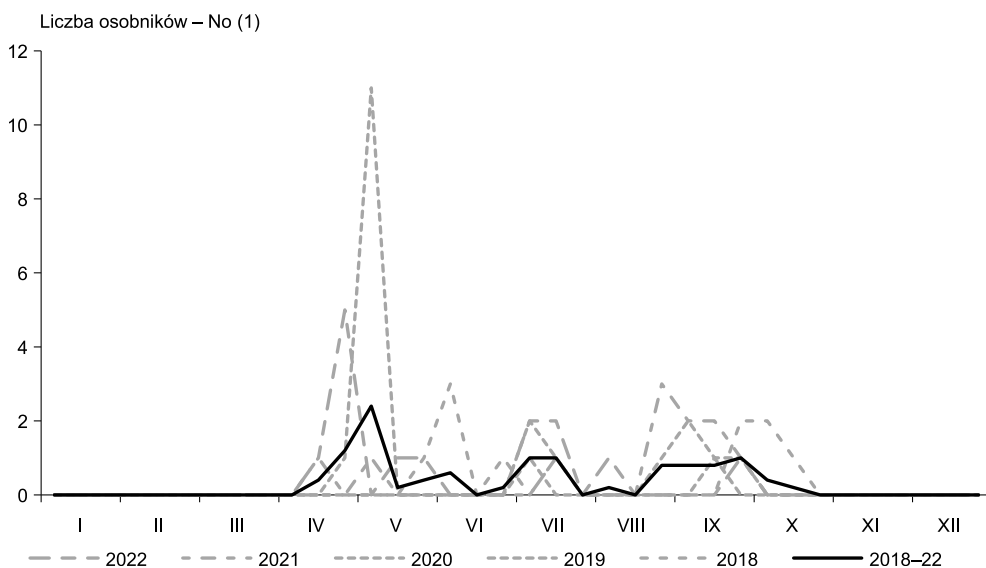
Tabela 19. Liczba stwierdzeń i osobników wydrzyka ostrosternego *Stercorarius parasiticus* na śródlądziu w regionach ornitologicznych Polski w latach 2018–2022

Table 19. The number of inland records and individuals of the Arctic Jaeger in ornithological regions in Poland in 2018–2022. (1) – year, (2) – total

Rok (1)	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
2018	2/2		1/1				1/1	1/1	1/2		1/1	1/2		1/1	9/11
2019	1/1	1/1			1/4		4/7	1/1	1/2						9/16
2020	2/2						1/1								3/3
2021	2/2	1/1			1/1			1/1		2/2	1/1	1/1		1/1	10/10
2022	1/1	1/1	1/1			1/1	1/1		1/5	2/2		2/2			10/14
Razem (2)	8/8	3/3	2/2		2/5	1/1	7/10	3/3	3/9	4/4	2/2	4/5		2/2	41/54

Fot. 5. Wydrzyk ostrosterny *Stercorarius parasiticus*, Zb. Przeczyski, Górny Śląsk, 5.07.2022 (fot. R. Gwóźdź) – Arctic Jaeger, Przeczyski Reservoir, July 2022

Rys. 10. Fenologia śródlądowych pojawów wydrzyka ostrosternego *Stercorarius parasiticus* w Polsce w latach 2018–2022

Fig. 10. Annual pattern of inland records of the Arctic Jaeger in Poland in 2018–2022. (1) – number of individuals

późniejsze stwierdzenie jesienne odnotowano 14.10.2018 – 1 os. k. Siarzewa na Wiśle (M. Drapikowski). Najczęściej widywano pojedyncze ptaki (35 razy), następnie 2 os. (3 razy), 4 os. (2 razy) i 5 os. (1 raz). Dnia 1.05.2019 widziano 4 ad. w Zamościu (M. Pieńkosz) i tego samego dnia 4 imm. k. Bojan w dolinie Bugu na Mazowszu (R. Wyszyński) oraz 28.04.2022 – 5 os. o nieoznaczonym wieku k. Sieburczyna w dolinie Biebrzy (O. Myka). Spośród 48 os. o określonym wieku było 9 juv., 23 imm. oraz 16 ad. W latach 2018–2022 wydrzyk ostrosterny bardzo rzadko pojawiał się na śródlądziu (średnio 8 stw. rocznie). Fenologia pojawów w latach 2018–2022 była podobna jak pod koniec ubiegłego wieku w całym kraju (Tomiałojć & Stawarczyk 2003).

Wydrzyk tęposterny *Stercorarius pomarinus*

Odnutowano 8 stw., łącznie 9 os., w 2 regionach (tab. 20). Na śródlądziu stwierdzony raz: pierwszoroczny os. przybywał w dniach 28.10–02.11 na Zb. Otmuchowskim na Dolnym Śląsku (M. Kowalski i in.). Pozostałe 7 stw. (8 os.) odnotowano na wybrzeżu: 24.09 na Morzu Bałtyckim na północ od Ustki (A. Janczyszyn, S. Bzoma), 3.10 w Stegnie na Mierzei Wiślanej (A. Raciborski), 11.10 w Dąbkowicach, gm. Darłowo (M. Polakowski), 12.10 – 2 juv. na Zat. Gdańskiej (M. Barcz, K. Stępniewska, H. Trzeciak), 14.10 na Morzu Bałtyckim ok. 18 km na północ od Mielna (M. Sołowiej), 19.10 na Zat. Gdańskiej na wysokości Sobieszewa (M. Zimiński) i 9.11 ok. 8 km na północ od Wyspy Sobieszewskiej (B. Gott i in.). Był to drugi z rzędu rok z niską liczebnością tego gatunku (Sikora et al. 2023, tab. 43).

Tabela 20. Liczba stwierdzeń i osobników wydrzyka tęposternego *Stercorarius pomarinus* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 20. The number of records and individuals of the Pomarine Skua in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	1/1									7/8					8/9

Mewa trójpalczasta *Rissa tridactyla*

Stwierdzona 15 razy, łącznie 16 os., w 4 regionach. Na śródlądziu obserwowano trzykrotnie pojedyncze pierwszoroczne osobniki: 2.11 na żwirowni Wojdał w Wielkopolsce (A. Haggę), 4–5.11 na Zb. Turawskim na Górnym Śląsku (M. Zawadzki i in.) oraz 18.12 nad Odrą w Brzegu na Dolnym Śląsku (M. Stajszczyk). Pozostałych stwierdzeń dokonano na wybrzeżu: czterokrotnie zimą (w styczniu i w lutym) oraz ośmiokrotnie jesienią – najwcześniej 3.10 w Kątach Rybackich (B. Czerwiński), najpóźniej 12.12 k. Gdańska-Sobieszewa (P. Zieliński). Tylko jedna obserwacja dotyczyła więcej niż 1 os. – 23.10 widziano 2 juv. w Darłowie (K. Szaniawski). Był to najmniej obfityjący w liczbę stwierdzeń sezon od roku 2010, kiedy zaobserwowano ten gatunek 11 razy (Komisja Faunistyczna 2011, 2012, tab. 43).

Tabela 21. Liczba stwierdzeń i osobników mewa trójpalczastej *Rissa tridactyla* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 21. The number of records and individuals of the Black-legged Kittiwake in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	1/1	1/1								12/13			1/1		15/16

Mewa biała *Larus hyperboreus*

Odnotowano 5 stw. w 4 regionach (tab. 22). W Wielkopolsce trzecioroczny os. przebywał 4.01 na Jez. Maltańskim w Poznaniu (W. Kroker i in.), a następnie w dniach 23.01–5.03 w Wawrzynikach i na jez. Duże Żnińskie w Żninie (R. Kurowski i in.). Osobnik ten był prawdopodobnie powracającym ptakiem widzianym w Żninie w lutym 2021 (Sikora et al. 2023). Na Górnym Śląsku 1 ad. przybywał w dniach 11–16.01 na stawie Moczury w Knurowie (R. Musioł i in.), a 12.01 widziano go także na noclegowisku na zb. Dzierżno Duże (J. Betleja). Dorosła mewa biała była odnotowana w tym rejonie również w styczniu 2020 (Wylegała et al. 2022), prawdopodobnie jest to regularnie powracający na Górny Śląsk ptak widywany od roku 2013 (Ochmann et al. 2014). W Małopolsce 1 ad. (być może tego samego co na Górnym Śląsku) sfotografowano 5.02 na zb. Poraj (P. Hermański). Ponadto dwóch stwierdzeń dokonano na Pomorzu: 19.03 trzecioroczny os. w Helu (J. Szuksztul) i 24.11 drugoroczny ptak w Gdańsku (A. Raciborski). Liczba stwierdzeń mewy białej wahała się w latach 2010–2022 od 2 do 11, choć w ostatnich 6 latach nie przekraczała 6 stw. rocznie (Chodkiewicz et al. 2020, Beuch et al. 2021, Wylegała et al. 2022, Sikora et al. 2023).

Tabela 22. Liczba stwierdzeń i osobników mewy białej *Larus hyperboreus* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 22. The number of records and individuals of the Glaucous Gull in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)		1/1				1/1				2/2			1/1		5/5

Rybitwa czubata *Thalasseus sandvicensis*

Stwierdzona 4 razy w liczbie 5 os. w trzech regionach. Dwóch obserwacji dokonano na Dolnym Śląsku: 28–29.05 do 2 ad. przebywało w kolonii śmieszek *Chroicocephalus ridibundus* na żwirowni Proszkowice (G. Orłowski), a 14.08 – 1 ad. widziany był na Zb. Nyskim (T. Biwo). Ponadto po 1 ad. widziano 24.04 w Brzostowie w dolinie Biebrzy (D. Świtała, M. Buchalik) i 24.07 na zb. Wonieść w Wielkopolsce (S. Kaczmarek i in.). Liczba stwierdzeń i osobników obserwowanych na śródlądziu Polski była w roku 2022 zbliżona do średnich wartości wykazywanych w poprzednich 11 latach (tab. 43).

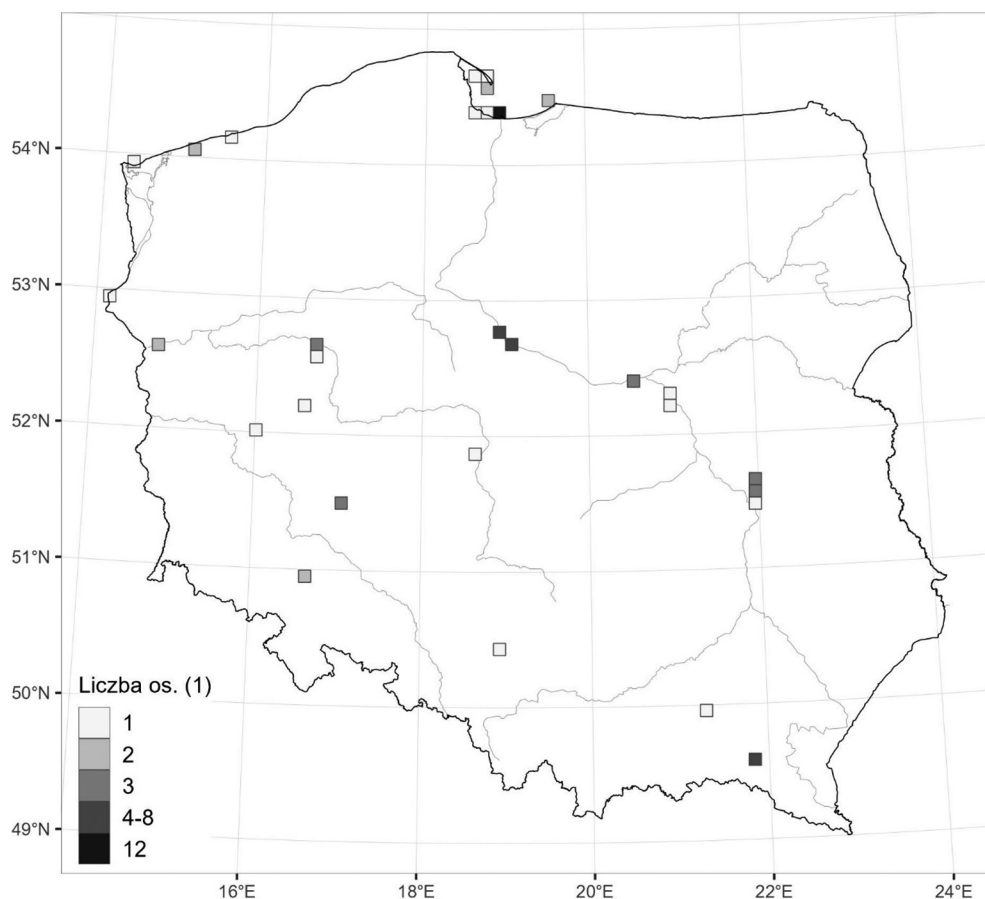
Tabela 23. Liczba stwierdzeń i osobników rybitwy czubatej *Thalasseus sandvicensis* na śródlądziu w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 23. The number of records and individuals of the Sandwich Tern inland in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	2/3								1/1				1/1		4/5

Rybitwa popielata *Sterna paradisaea*

Stwierdzona 37 razy, łącznie 70 os., w 10 regionach. Wprawdzie najwięcej stwierdzeń pochodziło tradycyjnie z wybrzeża, to łączna liczba osobników na śródlądziu była wyższa niż na wybrzeżu (rys. 11). W głębi łądu dokonano 20 stw. 46 os., czyli 54% i 66% wszystkich tegorocznych stwierdzeń i osobników. Był to rekordowo liczny pojaw rybitwy popielatej poza wybrzeżem; wcześniej maksymalnie stwierdzono 16 śródlądowych obserwacji w roku 2020 (Wylegała et al. 2022). Wiosną dokonano 22 stwierdzeń (59%). Najwcześniej obserwowano 1 ad. – 12.04 na żwirowni Bielinek na Pomorzu (Z. Kajzer) i 2 ad. –

Rys. 11. Rozmieszczenie stwierdzeń i liczebność rybitwy popielatej *Sterna paradisaea* w Polsce w roku 2022

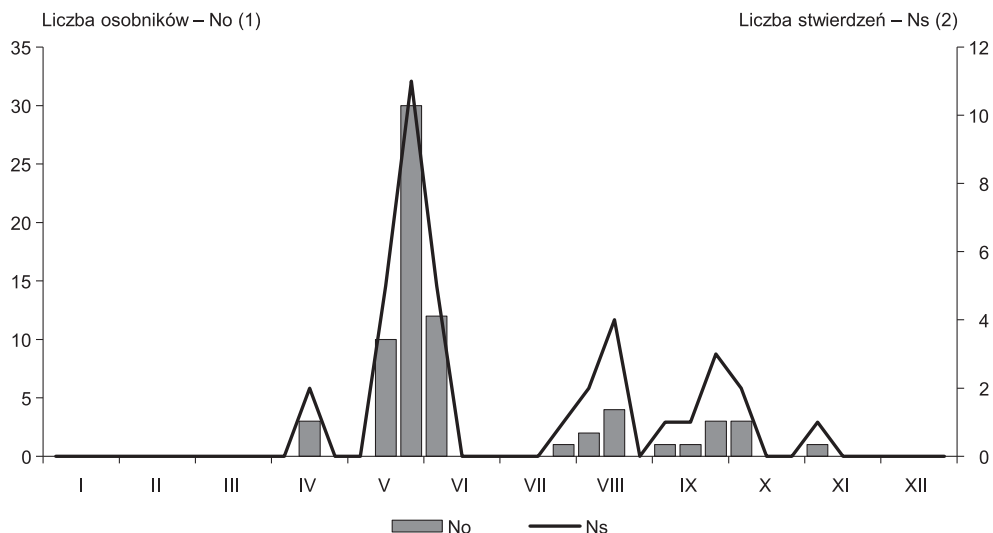
Fig. 11. Distribution of records and number of individuals (1) of the Arctic Tern in Poland in 2022

13.04 w PN Ujście Warty (M. Latkowski). Przelot wiosenny przybierał na sile w połowie maja, osiągając szczyt w 3. dek. tego miesiąca. Ostatnie ptaki notowano jeszcze w 1. dek. czerwca, najpóźniej 1 ad. – 9.06 w Helu (S. Beuch i in.). Dominowały obserwacje pojedynczych ptaków, rzadziej grup 2–3 os. Największe wiosenne koncentracje to: 8 ad. – 6.06 w Bobrownikach nad Wisłą na Kujawach (P. Zieliński), 7 ad. – 29.05 na Wiśle we Włocławku (M. Piotrowski), 4 ad. – 22.05 w Wróbliku Szlacheckim na Podkarpaciu (D. Stasiowski) oraz 3 ad. i 1 imm. – 22–30.05 w ujściu Wisły (A. Kośmicki, H. Trzeciak). Jesienią zanotowano 15 stwierdzeń pojedynczych os., z czego 13 na wybrzeżu. Przelot przebiegał niezbyt intensywnie z dwoma szczytami liczebności – w połowie sierpnia

Tabela 24. Liczba stwierdzeń i osobników rybitwy popielatej *Sterna paradisaea* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 24. The number of records and individuals of the Arctic Tern in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw/os. (1)	4/5	1/1	2/15	1/1	2/4		3/7	2/5		18/25			3/5	1/2	37/70

Rys. 12. Fenologia pojawów rybitwy popielatej *Sterna paradisaea* w Polsce w roku 2022

Fig. 12. Annual pattern of the Arctic Tern in Poland in 2022. (1) – number of individuals, (2) – number of records

i na przełomie września i października (rys. 12). Najwcześniej widziano młodego os. 25.07 na Ryfie Mew na Zat. Puckiej (A. Kośmicki, H. Trzeciak), a najpóźniej 5.11 na Jez. Strykowskim w Wielkopolsce (M. Wójcik, Ł. Wardecki). Sezon 2022 był pod względem liczby stwierdzeń i liczby obserwowanych osobników bardzo zbliżony do rekordowego roku 2020, kiedy odnotowano 41 stw. 72 os. (Wylegała et al. 2022).

Czapla purpurowa *Ardea purpurea*

Odnotowano 39 stw., łącznie 50 os., w 7 regionach (tab. 25). Zdecydowanie najwięcej stwierdzeń pochodziło z pld.-wsch. Polski, najliczniej z Lubelszczyzny, Podkarpacia i Małopolski (77% stw.). W 5 innych regionach stwierdzana od 1 do 4 razy. Obserwowana od kwietnia do września. Wiosną najwcześniej widziana 11.04 – po 1 os. na zb. Świerkianiec na Górnym Śląsku (W. Gagoś) i w Łabuniach na Lubelszczyźnie (M. Zub). Najwięcej stwierdzeń wiosną odnotowano w kwietniu (5), a latem w lipcu i sierpniu (17 i 13). Najpóźniej pojedyncze ptaki widziano 4.09 na Lubelszczyźnie – na zb. Żelizna (J. Mydlak, A. Lipiński) i na stawach w Wierzbicy k. Lubyczy Królewskiej (A. Kosicka i in.). Zdecydowanie najczęściej widywano pojedyncze ptaki, 2 razy odnotowano po 3 os.: 17 i 26.07 na stawach Mnich na Górnym Śląsku (M. Karpeta i in.) oraz 24.07 w m. Łabunie na Lubelszczyźnie (R. Kuczmazewski). W roku 2022 wykazano więcej ptaków niż w latach 2018–2020, ale mniej niż w roku 2021 (Beuch et al. 2023, tab. 43).

Tabela 25. Liczba stwierdzeń i osobników czapli purpurowej *Ardea purpurea* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 25. The number of records and individuals of the Purple Heron in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	1/2	4/6	1/1		16/22	6/8		8/8			3/3				39/50

Czapla nadobna *Egretta garzetta*

Odnotowana 38 razy w liczbie 52 os. w 11 regionach (tab. 26). Najwięcej stwierdzeń i osobników zanotowano na Podkarpaciu i Mazowszu. Gatunek obserwowano od ostatniej dek. kwietnia do 1. dek. października, ze skrajnymi datami: 27.04 na stawach Wielikąt na Górnym Śląsku (Z. Wnuk) i w Złakowie Kościelnym na Mazowszu (B. Lesner) oraz 9.10 na stawach Gołysz na Górnym Śląsku (J. Gil, K. Labzik). Dominowały obserwacje pojedynczych ptaków (71% stw.). Największe stado 10 os. stwierdzono 26.08 na zb. Mokrzec na Podkarpaciu (S. Smoczyński). Rok 2022 był najsłabszym sezonem dla czapli nadobnej (zarówno pod względem liczby stwierdzeń, jak i osobników) w ostatnich 5 latach (tab. 43).

Tabela 26. Liczba stwierdzeń i osobników czapli nadobnej *Egretta garzetta* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 26. The number of records and individuals of the Little Egret in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	2/2	5/5		1/1	3/3	3/3	8/10	10/21	2/2	1/2	2/2			1/1	38/52

Warzęcha *Platalea leucorodia*

Dokonano 18 stw., łącznie 56 os., w 8 regionach (tab. 27). Obserwowana wyłącznie w południowej i środkowej części kraju. Niemal wszystkich stwierdzeń (17) dokonano wiosną, przede wszystkim w maju. Najwcześniej widziano do 4 os. w dniach 28–30.04 na stawach Bobrowiska na Lubelszczyźnie (Z. Jaszcz i in.), najpóźniej 1 ad. – 10.06 na stawach Brzeszcze w Małopolsce (M. Ledwoń, B. Kusał, B. Iliadis). W dniu 3.05 w Staszowie na Podkarpaciu odnotowano rekordową dla kraju koncentrację 21 os. (H. Kamecki, P. Pasternski). W kolejnych dniach ptaków ubywało – 7.05 widziano tam 15 os. (T. Szymański, H. Kamecki), a 14.05 – 8 os. (T. Mazurkiewicz, H. Kamecki). Ponadto 29.04 widziano stado 8 os. na stawach Lubiec na Ziemi Łódzkiej (M. Brandt). Jesienią zanotowano warzęchę tylko 9.10 – 1 ad. na stawach Stawno i Potasznia w dolinie Baryczy na Dolnym Śląsku (S. Mikołajczak, B. i K. Strasburger). Ze względu na obecność dużego stada na Podkarpaciu, jak i kilku innych mniejszych koncentracji, omawiany sezon jest rekordowy pod względem liczby stwierdzonych osobników. Do tej pory maksymalnie stwierdzono 39 os. w roku 2002 (Stawarczyk et al. 2017, Chodkiewicz et al. 2020, Bęlich et al. 2021, Wylegała et al. 2022, Sikora et al. 2023, tab. 43).

Tabela 27. Liczba stwierdzeń i osobników warzęchy *Platalea leucorodia* w Polsce w roku 2022

Table 27. The number of records and individuals of the Eurasian Spoonbill in regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	2/2	2/3		3/10	5/8	1/1	1/5	2/22			2/5				18/56

Gadożer *Circaetus gallicus*

W roku 2022 odnotowano 34 stw., łącznie 35 os., w 9 regionach (tab. 28). Podobnie jak w poprzednich latach najczęściej stw. pochodzi z Lubelszczyzny (52%). Rekordowo 5 stw. dokonano na Pomorzu. Ponadto po 2 stw. miały miejsce na Dolnym Śląsku, Podkarpaciu, Podlasiu i w Wielkopolsce. Wiosną najwcześniej widziany 24.04 na Krowim Bagnie na Lubelszczyźnie (P. Różycki), a jesienią najpóźniej 9.10 na zb. Słupsko na Górnym Śląsku (G.

Gaudnik). Największej liczby stwierdzeń dokonano w maju (6), czerwcu (5) oraz sierpniu (12) i wrześniu (6). Tylko w jednym przypadku obserwowano 2 os. – 2.09 k. Dołhobyczowa na Lubelszczyźnie (K. Kajzer i in.). Rok 2022 był na średnim poziomie pod względem liczby stwierdzeń i odnotowanych osobników (tab. 43).

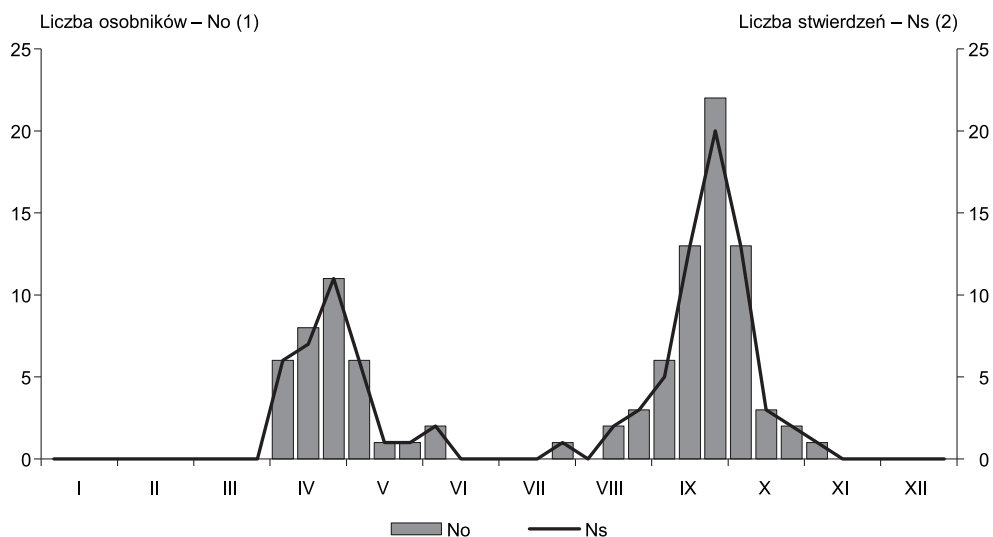
Tabela 28. Liczba stwierdzeń i osobników gadożera *Circaetus gallicus* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 28. The number of records and individuals of the Short-toed Eagle in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	2/2	1/1			18/19		1/1	2/2	2/2	5/5	1/1		2/2		34//35

Błotniak stepowy *Circus macrourus*

Odnótowano 88 stw., łącznie 92 os. (tab. 29). Obserwowany był prawie we wszystkich regionach poza Ziemią Łódzką. Tradycyjnie najwięcej stwierdzeń pochodzi z Pomorza, Podlasia i Mazowsza; pod względem liczby stwierdzeń w roku 2022 wyróżniała się także Małopolska. W przeciwieństwie do poprzednich sezonów (Chodkiewicz et al. 2020, Beuch et al. 2021, Wyłęgała et al. 2022, Sikora et al. 2023) dominowały stwierdzenia

Rys. 13. Fenologia pojawów błotniaka stepowego *Circus macrourus* w Polsce w roku 2022

Fig. 13. Annual pattern of the Pallid Harrier in Poland in 2022. (1) – number of individuals, (2) – number of records

Tabela 29. Liczba stwierdzeń i osobników błotniaka stepowego *Circus macrourus* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 29. The number of records and individuals of the Pallid Harrier in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	7/7	7/7	1/1		5/5	10/10	8/9	6/6	11/11	21/23	2/2	5/6	2/2	3/3	88/92

z okresu jesiennego, podczas którego dokonano 61% stw. Jesienią szczyt liczebności miał miejsce w 3. dek. września, a wiosną w 3. dek. kwietnia (rys. 13). Skrajne daty wiosenne to 2.04 – samiec w Gliwicach (M. Skóra i in.) i 1.06 – drugoroczny os. k. Raczyc w Wielkopolsce (P. Szymański), a jesienne to 31.07 – samiec w PN Ujście Warty (R. Kudłacik) i 1.11 – pierwszoroczny os. koło m. Tomkowa na Dolnym Śląsku (K. Żarkowski). Liczba stwierdzeń w roku 2022 była zbliżona do średniej z lat 2015–2021 (tab. 43).

Kurhannik *Buteo rufinus*

Zaobserwowany 13 razy w liczbie 14 os. w 6 regionach (tab. 30), głównie w południowej i środkowej części kraju (Mazowsze, Śląsk, Małopolska, Ziemia Świętokrzyska). Zaskakująco niewiele obserwacji dokonano na Lubelszczyźnie, skąd w ostatnich 6 latach pochodziła większość stwierdzeń (Chodkiewicz et al. 2020, Beuch et al. 2021, Wylegała et al. 2022, Sikora et al. 2023). Wiosną zanotowano kurhannika dwukrotnie: 2.05 nad Zb. Goczałkowickim (D. Świtała) i 20.05 w Jaktorowie na Mazowszu (D. i J. Gawrońscy). Jesienią najwcześniej obserwowany 24–28.07 na żwirowni Długopole w Małopolsce (B. Iliadis, K. Haja). W okolicach Samborowic i Pietrowic Wielkich na Górnym Śląsku jeden ptak przebywał przez ponad miesiąc – od 3.09 (S. Czyż) do 7.10 (M. Janosz, W. Gajewski), co było jednocześnie najpóźniejszą obserwacją w roku. Do osobnika tego w dniu 4.09 dołączył także drugi ptak (Z. Wnuk, A. Wuwer, D. Szlama). Pozostałe krajowe stwierdzenia dotyczyły pojedynczych kurhanników. Był to najmniej obfitujący sezon dla tego gatunku od roku 2014, kiedy w 6 stw. zanotowano 6 os. (Komisja Faunistyczna 2015).

Tabela 30. Liczba stwierdzeń i osobników kurhannika *Buteo rufinus* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 30. The number of records and individuals of the Long-legged Buzzard in in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	2/2	2/3			1/1	2/2	4/4				2/2				13/14

Puszczyk mszarny *Strix nebulosa*

W roku 2022 dokonano dwóch obserwacji prawdopodobnie nielegowych pojedynczych osobników w dwóch regionach: 28.03 w okolicach Sokołowa Podlaskiego na Mazowszu (M. Kwasik, J. Kalinowski) i 21.05 w okolicach Czeremchy na Podlasiu (A. i A. Rogoza). Pierwsza lokalizacja oddalona jest o 90 km od najbliższego znanego lęgowiska w okolicach Białej Podlaskiej i ponad 110 km od stanowisk w białoruskiej części Puszczy Białowieskiej. Druga obserwacja miała miejsce odpowiednio 70 i 40 km od tych lęgowisk. Dokładne poszukiwania gniazd w okolicy miejsc obserwacji nie potwierdziły lęgowości gatunku (B. Woźniak – in litt.).

Tabela 31. Liczba stwierdzeń i osobników puszczyka mszarnego *Strix nebulosa* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 31. The number of records and individuals of the Great Grey Owl in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

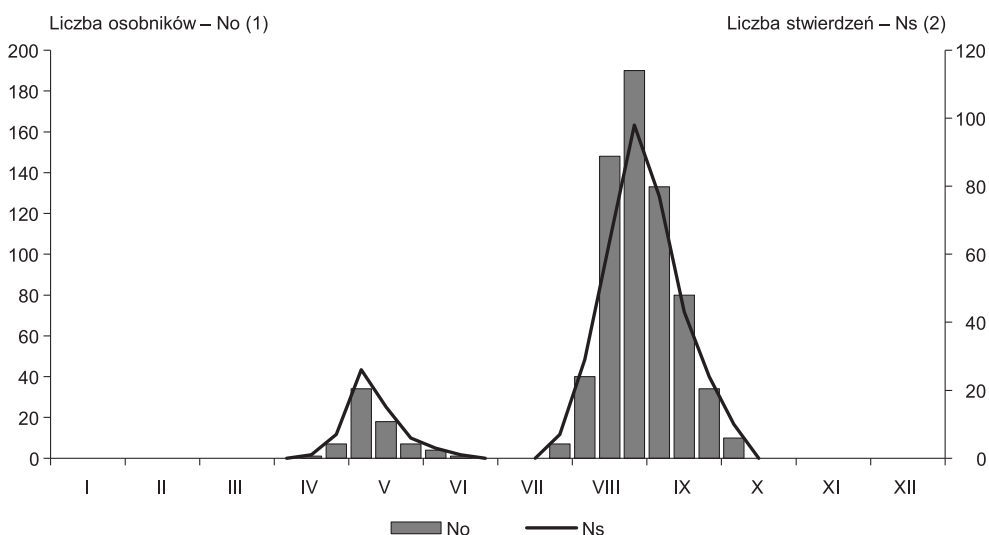
	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)							1/1		1/1						2/2

Kraska *Coracias garrulus*

Obserwacje kraski poza stałym miejscem gniazdowania na Kurpiach i pojedynczym stanowiskiem lęgowym na Podkarpaciu należą do bardzo rzadkich. W roku 2022 odnotowano tylko jedno stwierdzenie na Dolnym Śląsku. Pojedynczego ptaka obserwowano 3.09 koło m. Godzięcina na północ od Brzegu Dolnego (I. Artur).

Kobczyk *Falco vespertinus*

Od roku 2022 zrezygnowano z łączenia obserwacji w stwierdzenia i do analiz wykorzystywane są obserwacje i liczba osobników. W roku 2022 w 589 obserwacjach stwierdzono 1 040 os. Gatunek ten charakteryzuje się okresowymi nalatami. W latach 2018–2022 miały one miejsce w 3 sezonach: 2019, 2020 i 2022 (tab. 32). Szczególnie liczny naloć miał miejsce w roku 2019. Obserwowano wówczas rekordowo duże zgrupowania liczące maksymalnie 335 os. (Beuch et al. 2021). Średnia wielkość skupień tego gatunku wynosiła wówczas 4,9 os. i była ponad dwukrotnie wyższa od średniej dla pozostałych

Rys. 14. Fenologia pojawów kobczyka *Falco vespertinus* w Polsce w roku 2022

Fig. 14. Annual pattern of the Red-footed Falcon in Poland in 2022. (1) – number of individuals, (2) – number of records

Tabela 32. Liczba obserwacji i osobników kobczyka *Falco vespertinus* w regionach ornitologicznych Polski w latach 2018–2022

Table 32. The number of records and individuals of the Red-footed Falcon in ornithological regions in Poland in 2018–2022. (1) – year, (2) – total

Rok (1)	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
2018	26/43	5/9	11/18	51/152	36/51	26/29			22/31	43/88	23/33	2/2	13/16	1/1	259/743
2019	66/152	53/94	1/1	21/64	106/388	37/55	99/316	25/53	52/146	149/1806	10/15	15/39	31/138	2/2	666/3269
2020	75/229	64/108	4/10	29/42	109/281	67/101	72/133	39/68	66/149	83/213	25/41	22/52	66/115	6/9	718/1542
2021	7/11	10/11		8/17	19/22	16/18	39/62	16/19	23/38	55/87	6/6	5/8	3/3		207/301
2022	35/60	35/46	2/2	15/33	47/57	52/65	113/196	33/40	33/52	155/365	10/11	19/31	31/73	7/7	589/1040

sezonów (2,1 os.). Regionami wyróżniającymi się pod względem liczby obserwacji w latach 2018–2022 było Pomorze, Mazowsze oraz Lubelszczyzna. Wiosną 2022 najwcześniej widziany 15.04 – samiec w Goczałkowicach-Zdroju (J. Nikiel), a najliczniej obserwowany w 1. dek. maja. Pojawy jesienne są znacznie liczniejsze od wiosennych (rys. 14). W roku 2022 w czasie wędrówki jesiennej odnotowano 89% obserwacji i 92% osobników. Szczyt jesiennego nalotu trwał od 2. dek. sierpnia do 1. dek. września. W Chałupach na Płw. Helskim 16.08 odnotowano przelot 26 pierwszorocznych os. (A. Błąd). Najpóźniej stwierdzony 3.10 – 1 os. w m. Zdrochec w Małopolsce (D. Bezwińska-Sikora).

Aleksandretta obrożna *Psittacula krameri*

Stwierdzona 8 razy, łącznie 12 os. (tab. 33). Najwięcej obserwacji pochodzi z Nysy na Dolnym Śląsku, gdzie ptaki te widywane były przez cały rok w liczbie 1–4 os. Dwukrotnie stwierdzono pojedyncze osobniki w Wielkopolsce: 11.05 w Pobiedziskach (M. Białek) i 20.10 w Inowrocławiu (R. Sandecki), a także na Mazowszu: 28.06 w Warszawie-Pradze Południe (K. Kajzer) i 16.07 w Izabelinie (K. Czarnocki). Po jednym stwierdzeniu dokonano na Górnym Śląsku: 30.06–21.07 – 1 os. nad Zb. Rybnickim (T. Sołtys), w Małopolsce: 16.07 – 1 os. na stawach Rudze pod Zatorem (W. Oleś) i na Podkarpaciu: 4–6.09 – do 2 os. w Sośnicy nad Sanem (C. Niedźwiedzki).

Tabela 33. Liczba stwierdzeń i osobników aleksandretty obrożnej *Psittacula krameri* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 33. The number of records and individuals of the Red-necked Parakeet in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	1/4	1/1				1/1	2/2	1/2					2/2		8/12

„Srokosz stepowy” *Lanius excubitor homeyeri*

Odnotowano 23 stw. w 7 regionach (tab. 34). Zdecydowana większość stwierdzeń pochodzi z południowej części kraju, w tym ponad połowa (12) ze Śląska. Obserwowany głównie zimą (styczeń–luty; 11 stw.) i jesienią (wrzesień–listopad; 10 stw.). Dwie obserwacje letnie to: 13.07 w Czarnym Dunajcu w Małopolsce (G. Błachuta) i 1.08 w m. Narew na Podlasiu (G. Neubauer). Interesujące było stwierdzenie 3 i 24.01 w Gogolinie na Górnym Śląsku dorosłego samca zaobrączkowanego w tym miejscu 19.11.2020 (P. Zabłocki i in.). W latach 2015–2022 liczba stwierdzeń „srokosza stepowego” wahała się od 11 do 29, średnio 21 (Sikora et al. 2023).

Tabela 34. Liczba osobników „srokosza stepowego” *Lanius excubitor homeyeri* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 34. The number of individuals of the Homeyer’s Grey Shrike in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	4/4	8/8			3/3	2/2		3/3	2/2				1/1		23/23

Górniczek *Eremophila alpestris*

Stwierdzony 40 razy, łącznie 1 051 os. Wykazany w 5 regionach, głównie we wschodniej części Polski (tab. 35). Najliczniej spotykany na Lubelszczyźnie i Podlasiu. Na Pomorzu tylko jedno stwierdzenie pojedynczego ptaka – 16.11 w Smołdzinie (M. Jędro). Stwierdzony w okresie zimowym i jesiennym, w tym najliczniej w lutym (9 stw., 207 os., szczyt

w 2. dek.) oraz w listopadzie (15 stw., 442 os., szczyt w 2. dek.). Najpóźniejsza obserwacja zimowa miała miejsce 23.02 w Stubienku na Podkarpaciu, gdzie odnotowano 49 os. (H. Kamecki i in.), a najwcześniejszego stw. jesiennego dokonano 6.11 w Oborach na Mazowszu – 32 os. (M. Kowalski i in.). Największe stado 145 os. obserwowano 18.12 k. Zalesia na Lubelszczyźnie (J. Mydlak, S. Stodulski). Rok 2022 nie wyróżniał się pod względem liczby stwierdzeń i osobników w porównaniu do ostatnich kilku lat (tab. 43).

Tabela 35. Liczba stwierdzeń i osobników górniczka *Eremophila alpestris* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 35. The number of records and individuals of the Horned Lark in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)					18/447		5/260	5/82	11/261	1/1					40/1051

Zaroślówka *Acrocephalus dumetorum*

Stwierdzono ją w 7 regionach (28 stw., 29 os.), najliczniej na Pomorzu i Podlasiu (64% stw.) (tab. 36). Najbardziej południowym stwierdzeniem była obserwacja 1 samca w okresie 18–19.06 w m. Dziekaństwo niedaleko Opoła (A. Jirak-Leszczyńska i in.). Najwcześniej stwierdzono ją 24.05 na Wilanowie w Warszawie (R. Tizard), a najpóźniej 5.07 – 1 samiec w m. Staświny na Warmii i Mazurach (A. Sereda-Cząstkiewicz). Zazwyczaj obserwowano lub słyszano pojedyncze samce i jedynie 4.06 w Jastarni na Płw. Helskim stwierdzono 2 ptaki (M. Bojarowski i in.). W roku 2022 zanotowano niższą liczbę stwierdzeń niż średnia dla lat 2015–2021 (40 stw.), bez uwzględnienia rekordowego roku 2020 (111 stw.) (Chodkiewicz et al. 2020, Beuch et al. 2021, Wylegała et al. 2022, Sikora et al. 2023, tab. 43).

Tabela 36. Liczba stwierdzeń i osobników zaroślówki *Acrocephalus dumetorum* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 36. The number of records and individuals of the Blyth's Reed Warbler in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	1/1			2/2			4/4		8/8	10/11		1/1	2/2		28/29

Świstunka żółtawa *Phylloscopus inornatus*

Obserwowana 26 razy, łącznie 28 os. (tab. 37). Najwięcej osobników (66%) odnotowano tradycyjnie na Pomorzu, przede wszystkim na Płw. Helskim. Tylko trzy obserwacje pochodzą spoza tej części regionu: dwukrotnie obserwowano pojedyncze ptaki w Kołobrzegu – 21 i 27–28.09 (R. Rudzionek), a 22.09 złapano ptaka w sterówce statku na otwartym morzu, 36 km na północ od Dźwirzyna (M. Sołowiej). Na śródlądziu dokonano 10 stw., z czego trzy w południowej części kraju: 23.09 widziano ptaka w Opolu (M. Zawadzki), 1.10 nagrano głos w Dębicy na Podkarpaciu (R. Szczerbik), a 16.10 zarejestrowano głos w Kętach w Małopolsce (K. Łanocha). Wszystkich obserwacji dokonano jesienią. Przelot rozpoczął się w połowie września, a najwcześniejszym stwierdzeniem było schwytywanie młodego os. 13.09 na obozie obrączkarskim „Wisła” k. Góry Kalwarii na Mazowszu (J. Rapczyński, M. Naber, Ł. Janocha). Szczyt pojawów nastąpił w 3. dek. września kiedy odnotowano aż 14 os. W październiku liczba stwierdzeń stopniowo spadała, a ostatnie pojedyncze ptaki odnotowano w 3. dek. października i na początku listopada. Najpóźniejsza obserwacja miała miejsce 2.11 w Helu (A. Kuźnia i in.). Liczba

stwierżeń i osobników osiągnęła w roku 2022 średnią wartość odnotowywaną w kraju w ostatnich 11 latach (tab. 43).

Tabela 37. Liczba osobników świstunki żółtawej *Phylloscopus inornatus* stwierdzonych w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 37. The number of records and individuals of the Yellow-browed Warbler in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)		1/1	1/1			1/1	2/2	1/1	1/1	16/18			3/3		26/28

Wójcik *Phylloscopus trochiloides*

Obserwowany 17 razy w liczbie 19 os., w 8 regionach (tab. 38). Głównie stwierdzano śpiewające samce. Tradycyjnie najczęściej notowany na Pomorzu: w Łebie, Helu, Jastarni i Gdańsku. Na Dolnym Śląsku odnotowany na Kopie w Karkonoszach (T. Maszkało), a w Małopolsce w Tatrach nad Morskim Okiem i w Zakopanem (S. Broński i in.) oraz w Babiogórskim PN (M. Karpeta). Na Podkarpaciu wykryty w Lesku (M. Ostański), na Mazowszu w Warszawie (M. Kryciński), a na Podlasiu w Białowieży (G. Neubauer) i k. Hajnówki (P. Białomyzy). Po 2 stw. odnotowano na Warmii i Mazurach (Gołdap i Olsztyn; D. Częstkiewicz, K. Jankowski, A. Włodarczyk-Komosińska) oraz na Ziemi Świętokrzyskiej – na Łysicy w Świętokrzyskim PN (Y. Shashenko) i w m. Jastrzęb (R. Tęcza). Zdecydowana większość obserwacji pochodzi z czerwca (82%). Skrajne daty: 26.05 w Warszawie Ochocie (M. Kryciński) i 27.07 w m. Jastrzęb na Ziemi Świętokrzyskiej (R. Tęcza). Rok 2022 był wyjątkowo słaby na tle okresu 2015–2021 kiedy to notowano rocznie od 39 do 150 os. (Chodkiewicz et al. 2020, Beuch et al. 2021, Wylegała et al. 2022, Sikora et al. 2023, tab. 43).

Tabela 38. Liczba stwierżeń i osobników wójcika *Phylloscopus trochiloides* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 38. The number of records and individuals of the Greenish Warbler in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	1/1					3/3	1/1	1/1	2/2	5/7	2/2	2/2			17/19

Drozd obrożny *Turdus torquatus*

Obserwowany 14 razy (15 os.) w 4 regionach, w tym najliczniej na Pomorzu, a pojedyncze ptaki w Wielkopolsce, na Warmii i Mazurach oraz Ziemi Lubuskiej (tab. 39). Wiosną stwierdzony 11 razy. Najwcześniejszych stwierżeń wiosennych dokonano 13.04 w Kuźnicy na Płw. Helskim – 2 os. (A. Ostoja-Lniski) i tego samego dnia w Rokietnicy w Wielkopolsce (Ł. Wawrzyniak), a najpóźniejsze 14.05 – 1 os. w rez. Beka nad Zat. Pucką (eBird). Jesienią stwierdzony dwukrotnie: 5.10 w Helu (M. Łodziński) oraz 17.10 w Piaskach Sztumskich w regionie Warmii i Mazur (A. Kuźnia). W perspektywie ostatnich kilkunastu

Tabela 39. Liczba stwierżeń i osobników drozda obrożnego *Turdus torquatus* w regionach ornitologicznych Polski (poza górami) w roku 2022

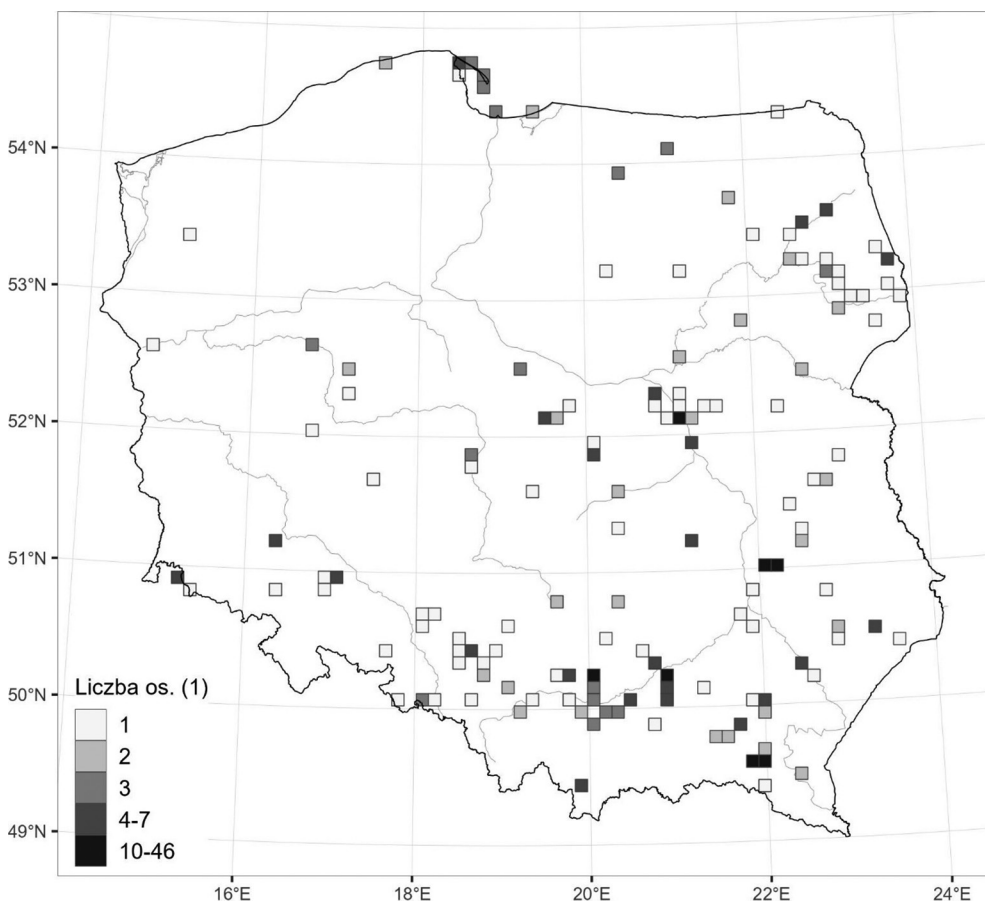
Table 39. The number of records and individuals of the Ring Ouzel in ornithological regions in Poland (outside mountains) in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)										11/12		1/1	1/1	1/1	14/15

lat sezon 2022 był jednym ze słabszych pod względem liczby stwierdzeń i osobników, porównywalny z rokiem 2021 (Sikora et al. 2023, tab. 43).

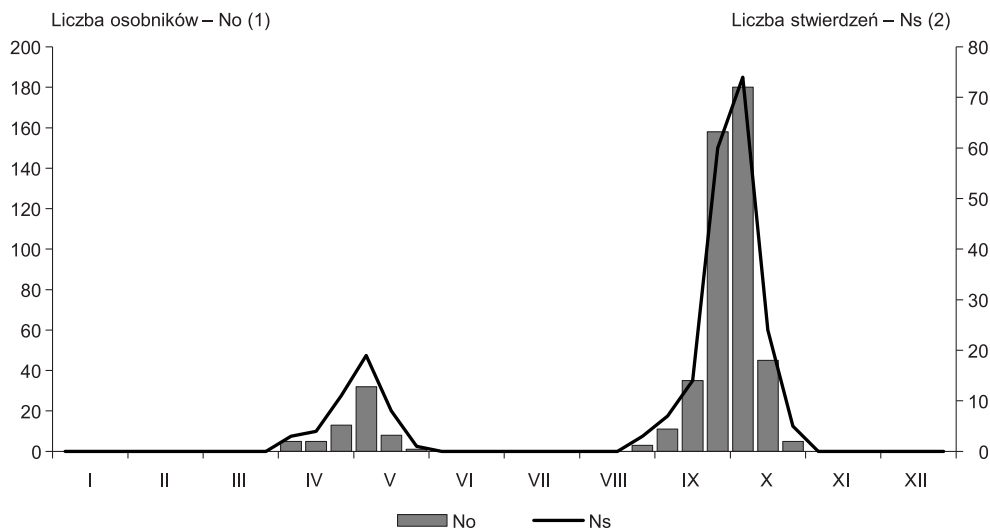
Świergotek rdzawogardły *Anthus cervinus*

Odnotowano 204 stw., łącznie 437 os. (tab. 40). Obserwowany był we wszystkich regionach kraju (rys. 15). Najliczniej stwierdzany we wschodniej Polsce: na Lubelszczyźnie, Podkarpaciu, Małopolsce i na Podlasiu (54% stw., 63% os.). Wiosną najwięcej stwierdzeń pochodziło z 1. dek. maja. Skrajne daty wiosenne pojedynczych os. to 6.04 koło m. Luborczy i Ulesie w Małopolsce (D. Celiński) oraz 23.05 na stawach Ruda na Mazowszu (W. Chróścik). Jesienią pojawiał się znacznie liczniej niż wiosną (80% stw. i 87% os.). Szczyt pojawów jesiennych miał miejsce w 3. dek. września i 1. dek. października (rys. 16). Najwcześniej widziany 28.08 – 1 os. koło m. Gutocha na Mazowszu (M. Murawski), a najpóźniej 27.10 – 1 os. koło m. Wydrza na Podkarpaciu (S. Watras). Trzykrotnie stwierdzono stadka przekraczające 10 os., w tym największe – 30 os. 29.09 k. m. Odrzechowa na Podkarpaciu (Ł. Haluch). Ponadto 25.09 widziano 20 os. koło m. Obory na Mazowszu

Rys. 15. Rozmieszczenie stwierdzeń i liczebność świergotka rdzawogardłego *Anthus cervinus* w Polsce w roku 2022

Fig. 15. Distribution of records and number of individuals (1) of the Red-throated Pipit in Poland in 2022

Rys. 16. Fenologia pojawów świergotka rdzawogardłego *Anthus cervinus* w Polsce w roku 2022

Fig. 16. Annual pattern of the Red-throated Pipit in Poland in 2022. (1) – number of individuals, (2) – number of records

(K. Kowalczyk) oraz 16 os. – 8.10 k. Polanowic w Małopolsce (S. Kulesza). Rok 2022 był rekordowy pod względem liczby stwierdzeń, ale ustępował liczbą osobników latom 2019 i 2020 (Chodkiewicz et al. 2020, Beuch et al. 2021, Wylegała et al. 2022, Sikora et al. 2023, tab. 43).

Tabela 40. Liczba stwierdzeń i osobników świergotka rdzawogardłego *Anthus cervinus* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 40. The number of records and individuals of the Red-throated Pipit in regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	12/17	19/23	3/3	6/14	42/80	24/75	18/48	24/86	21/34	15/21	9/18	4/9	6/8	1/1	204/437

Pliszka cytrynowa *Motacilla citreola*

Poza stanowiskami lęgowymi dokonano 31 stw., łącznie 38 os., w 7 regionach (tab. 41). Najliczniej wykazywana była na Pomorzu, w Małopolsce i na Mazowszu. Najwcześniej odnotowana 13.04 – 3 samce na Jez. Orawskim w Małopolsce (A. Steiner, R. Duska) i pojedynczy samiec w Rybnie na Warmii i Mazurach (M. Modrzewski). Najwięcej ptaków spotykano od 2. dek. kwietnia do 1. dek. maja. Najpóźniej widziano młodego os. 28.09 w Stegnie na Mierzei Wiślanej na Pomorzu (J. Synowiecki). Większość obserwacji

Tabela 41. Liczba stwierdzeń i osobników pliszki cytrynowej *Motacilla citreola* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 41. The number of records and individuals of the Citrine Wagtail in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)	1/1	3/3				6/9	5/6	3/4		12/14		1/1			31/38

dotyczyła pojedynczych os., maksymalnie 4 ptaki spotkano 17.04 na Jez. Orawskim, choć niewykluczone, że były to już osobniki lęgowe (B. Iliadis). W porównaniu do trzech poprzednich lat liczebność tego gatunku była na wyraźnie niższym poziomie (Beuch et al. 2021, Wylegała et al. 2022, Sikora et al. 2023, tab. 43).

Poświerka *Calcarius lapponicus*

Dokonano 7 stw. 8 os. w pięciu regionach (tab. 42). Niemal połowa stwierdzeń pochodziła z Pomorza: 29.09 – 1 os. w Helu (Y. Shashenko i in.), 11.11 – 2 os. w Wołowcu k. Goleniowa (M. Jasiński), 25.11 – 1 ad. w Łebie (A. Bład). Dwóch stwierdzeń pojedynczych ptaków dokonano w okolicach Działdowa na Mazowszu. Jeden ptak przebywał tam w dniach 9–21.01 (P. Zaniecki i in.) i ponownie w tym samym miejscu 31.12 (T. Królak, P. Zaniecki). Ponadto 26.11 widziano ptaka w stadzie górniczków *Eremophila alpestris* w Rybołach na Podlasiu (M. Rowicki), a 27.11 – 1 os. w Koniuchach na Lubelszczyźnie (W. Guzik). Zarówno liczba stwierdzeń, jak i liczba osobników obserwowanych w roku 2022 była bardzo niska w porównaniu do wartości uzyskiwanych w poprzednich 11 latach (tab. 43).

Fot. 6. Poświerka *Calcarius lapponicus*, Działdowo, Mazowsze, 15.01.2022 (fot. K. Ślusarski) – *Lapland Bunting, Działdowo, January 2022*

Tabela 42. Liczba stwierdzeń i osobników poświerki *Calcarius lapponicus* w regionach ornitologicznych Polski w roku 2022

Table 42. The number of records and individuals of the Lapland Bunting in ornithological regions in Poland in 2022. (1) – the number of records/individuals, (2) – total

	DS	GS	KU	LD	LL	MP	MZ	PK	PL	PM	SW	WM	WP	ZL	Razem (2)
stw./os. (1)					1/1		2/2		1/1	3/4					7/8

Podsumowanie

W roku 2022 dla 25 spośród 40 odnotowanych gatunków liczba stwierdzeń i osobników mieściła się w tej samej kategorii oceny na tle średniej wieloletniej (tab. 43). Rok ten był bardzo dobry lub rekordowy dla bernikli rdzawoszyjej, gęsi krótkodziobej, gęsi małej, gęsiówki egipskiej, szczudłaka, biegusa morskiego, płatkonoga szydłodziobego, rybitwy popielatej, warzęchy i świergotka rdzawogardłego. W roku 2022 wykazano zdecydowanie mniej osobników niż zwykle w przypadku wydrzyka tęposternego, mewy trójpalczastej, czapli nadobnej, kurhannika, wójcika, drozda obrożnego, pliszki cytrynowej i poświerki.

Tabela 43. Ocena roku 2022 pod względem liczby stwierdzeń (Ns) i osobników (No) dla 40 nielęgowych gatunków rzadkich stwierdzonych w Polsce w odniesieniu do średniej kilkuletniej Ns i No. Okresy dla poszczególnych gatunków: 11 lat (okres 2012–2022), 10 (2013–2022), 5 (2018–2022), 4 (2019–2022). Kategoria oceny roku: ↑↑ – znacznie powyżej średniej, ↑ – powyżej średniej, ↔ – średni, ↓ – poniżej średniej, ↓↓ – znacznie poniżej średniej. Na podstawie danych zawartych w publikacjach: Komisja Faunistyczna (2017–2019) – raporty za lata 2016–2018, Sikora et al. (2015, 2023), Stawarczyk et al. (2017), Chodkiewicz et al. (2020), Beuch et al. (2021), Wylegała et al. (2022) oraz niniejsze dane z roku 2022

Table 43. Assessment of the 2022 year in terms of the number of records (Ns) and individuals (No) for 40 rare non-breeding species recorded in Poland in relation to the long-term averages of Ns and No. The periods for individual species cover 11 (2012–2022), 10 (2013–2022), 5 (2018–2022) or 4 (2019–2022) years. Rating categories are: ↑↑ – considerably above average, ↑ – above average, ↔ – average, ↓ – below average, ↓↓ – considerably below average. Averages are based on publications: Komisja Faunistyczna (2017, 2018, 2019), Sikora et al. (2015, 2023), Stawarczyk et al. (2017), Chodkiewicz et al. (2020), Beuch et al. (2021), Wylegała et al. (2022) and the data from 2022. (1) – species, (2) – period covered to compute long-term average (number of years), (3) – long-term average, number of records (Ns), (4) – long-term average, number of individuals (No), (5) – number of records in 2022, (6) – number of individuals in 2022, (7) – % of records in 2022 in relation to the long-term average, (8) – % of individuals in 2022 in relation to the long-term average, (9) – 2022 rating category, number of records (Ns), (10) – 2022 rating category, number of individuals (No)

Gatunek (1)	Liczba lat – średnia wieloletnia (2)	Ns – średnia wieloletnia (3)	No – średnia wieloletnia (4)	Ns 2022 (5)	No 2022 (6)	% Ns 2022 (7)	% No 2022 (8)	Kategoria oceny roku 2022 – Ns (9)	Kategoria oceny roku 2022 – No (10)
<i>Branta bernicla bernicla</i>	5	41	165	45	357	11	117	↔	↑↑
<i>Branta ruficollis</i>	11	37	55	61	89	63	62	↑↑	↑↑
<i>Branta canadensis</i>	5	49	4552	39	5748	–20	26	↔	↑
<i>Anser brachyrhynchus</i>	5	314	568	470	979	50	72	↑	↑↑
<i>Anser erythropus</i>	11	19	30	35	42	87	40	↑↑	↑
<i>Somateria mollissima</i>	5	2	3	5	7	108	150	↑↑	↑↑
<i>Alopochen aegyptiaca</i>	5	115		128		11		↔	
<i>Tadorna ferruginea</i>	5	18	25	17	21	–7	–15	↔	↔
<i>Aix galericulata</i>	5	93	503	44	475	–53	–6	↓↓	↔
<i>Himantopus himantopus</i>	11	27	57	46	92	68	61	↑↑	↑↑
<i>Recurvirostra avosetta</i>	5	42	111	39	91	–7	–18	↔	↔
<i>Charadrius morinellus</i>	11	36	253	38	215	7	–15	↔	↔

Gatunek (1)	Liczba lat – średnia wieloletnia (2)	Ns – średnia wieloletnia (3)	No – średnia wieloletnia No (4)	Ns 2022 (5)	No 2022 (6)	% Ns 2022 (7)	% No 2022 (8)	Kategoria oceny roku 2022 – Ns (9)	Kategoria oceny roku 2022 – No (10)
<i>Calidris falcinellus</i>	5	40	96	47	91	18	–5	↔	↔
<i>Calidris maritima</i>	11	12	18	16	24	39	34	↑	↑
<i>Tringa stagnatilis</i>	5	45	63	45	57	0	–10	↔	↔
<i>Phalaropus lobatus</i>	5	35	57	50	79	44	39	↑	↑
<i>Cephus grylle</i>	5	12	22	15	28	25	30	↑	↑
<i>Stercorarius parasiticus</i>	5	8	11	10	14	22	30	↑	↑
<i>Stercorarius pomarinus</i>	11	15	48	8	9	–46	–81	↓	↓↓
<i>Rissa tridactyla</i>	11	42	143	15	16	–64	–89	↓↓	↓↓
<i>Larus hyperboreus</i>	11	6	6	5	5	–15	–17	↔	↔
<i>Thalasseus sandvicensis</i>	11	3	7	4	5	16	–27	↔	↓
<i>Sterna paradisaea</i>	10	20	29	37	70	85	141	↑	↑↑
<i>Ardea purpurea</i>	5	35	42	39	50	12	18	↔	↔
<i>Egretta garzetta</i>	5	52	90	38	52	–27	–42	↓	↓
<i>Platalea leucorodia</i>	11	12	21	18	56	56	164	↑↑	↑↑
<i>Circaetus gallicus</i>	5	35	37	34	35	–3	–6	↔	↔
<i>Circus macrourus</i>	11	73	83	88	92	21	11	↑	↔
<i>Buteo rufinus</i>	11	34	37	13	14	–61	–62	↓↓	↓↓
<i>Falco vespertinus</i>	5	381	1030	589	1040	55	1	↑↑	↔
<i>Psittacula krameri</i>	5	9	18	8	12	–9	–35	↔	↓
<i>Lanius excubitor homeyeri</i>	11	17	17	23	23	39	38	↑	↑
<i>Eremophila alpestris</i>	5	51	1038	40	1051	–22	1	↓	↔
<i>Acrocephalus dumetorum</i>	11	42	46	28	29	–33	–37	↓	↓
<i>Phylloscopus inornatus</i>	11	26	30	26	28	1	–7	↔	↔
<i>Phylloscopus trochiloides</i>	8	60	76	17	19	–72	–75	↓↓	↓↓
<i>Turdus torquatus</i>	11	18	25	14	15	–23	–39	↓	↓
<i>Anthus cervinus</i>	5	166	401	204	437	23	9	↑	↔
<i>Motacilla citreola</i>	4	51	63	31	38	–40	–40	↓	↓
<i>Calcarius lapponicus</i>	11	19	39	7	8	–64	–80	↓↓	↓↓

Dziękujemy obserwatorom, którzy przekazali swoje stwierdzenia do regionalnych kartotek ornitologicznych, ogólnokrajowej bazy obserwacji ornitho.pl lub bezpośrednio do koordynatorów Kartoteki Rzadkich Ptaków. Za udostępnienie zdjęć do niniejszej publikacji dziękujemy S. Aftyce, P. Blachińskiemu, P. Głowackiemu, R. Gwoździowi, L. Nodze i K. Ślusarskiemu.

Lista obserwatorów: T. Aarvak, W. Abucewicz, J. Adamczyk, R. Adamiak, R. Addison, A. Aftyka, G. Aftyka, K. Aftyka, S. Aftyka, M. Aleksandrowicz, W. Amrozi, A. Andrzejczyk, P. Andrzejewska, K. Antczak, L. Antkowiak, A. Armatys, I. Artur, P. Ataman, W. Bagiński, C. Baier, W. Bajerowski, A. Balicka, A. Balon, J. Banach, K. Banach, K. Banaszak, M. Banaś, A. Baran, M. Baran, P. Baranek, M. Baraniecki, P. Baraniecki, M. Barcz, J. Barczyk, P. Bażanów, W. Bąk, J. Bednarek, P. Bednarek, Ł. Bednarek, G. Bela, K. Belik, L. Bennett, T. Berent, Ł. Berlik, O. Betańska, J. Bettleja, M. Bettlejewicz,

S. Beuch, B. Beyer, D. Bezwińska-Sikora, M. Białek, P. Białomyzy, A. Białostocka, G. Biały, M. Biegański, K. Bienkowski, A. Biernacka, S. Biernacki, J. Biernat, T. Bisol, T. Biwo, P. Blachliński, T. Blachucik, G. Blachuta, T. Błaszczuk, J. Błaż, A. Błażewicz, A. Bład, P. Bochenek, A. Bociąg, H. Böcking, S. Bodzioch, D. Bogusiewicz, P. Boguszewski, O. Boháč, M. Bohr, M. Bohr, M. Bojarowski, K. Bolechowski, M. Bonczek, N. Bones, L. Borek, H. Boronowski, D. Boroń, K. Borowik, M. Borowik, D. Boruchalski, M. Brandt, R. Brewka, J. Brodecki, M. Broniszewska, S. Broński, C. Brummer, A. Bryczek, M. Buchalik, E. Buczak, T. Buczek, P. Buczkowski, Ł. Budny, G. Burkowski, K. Bywalec, M. Bywalec, S. Bzoma, K. Cabanek, W. Caruk, D. Celiński, Z. Cenian, M. Charymski, A. Chlebowski, M. Chmielarz-Podejko, P. Chmielewski, T. Chodkiewicz, W. Chróścik, T. Chruścik, A. Chwierut, A. Chyb, P. Chylarecki, J. Cichy, W. Cichy, J. Ciemińska, K. Ciepichał, B. Ciesielski, M. Cieszyński, J. Cieśla, M. Cmoch, M. Cousens, A. Cripps, Ł. Cudziło, R. Cymbała, K. Czajowski, G. Czapiewski, E. Czaplewska, D. Czarnecki, K. Czarnocki, D. Cząstkiewicz, P. Czechowski, S. Czernek, B. Czerwiński, P. Czułowski, M. Czapryna, S. Czyż, S. Czyżewski, I. Danielecka, R. Danielecki, K. Daniluk, M. Dąbek, A. Dąbrowska, D. Dąbrowski, G. Dąbrowski, S. Dąbrowski, J. Dądela, M. Dec, M. Derda, S. Desbrosses, M. Długosiewicz, G. Długosz, I. Długosz, A. Dmoch, M. Dmyszewicz, P. Doboszewski, M. Dobrski, J. Dobrzyński, T. Doroń, K. Drab, M. Drapikowski, T. Drazny, J. Drese, M. Drozd, B. Drozdowska, P. Drzazga, A. Drzazgowska, A. Dubicka-Czechowska, T. Duda, K. Dudzik, J. Dukała, J. Dukała, R. Duska, R. Dworak, M. Dyduch, A. Dylik, T. Dymek, A. Dziadkiewicz, E. Dziadul, M. Dziedzioch, M. Dziermańska, I. Engel, M. Faber, M. Faber, I. Fiedorowicz, T. Figarski, D. Fikus, M. Filipek, M. Filipiuk, A. Filipowicz, A. Filipowicz, P. Flis, A. Floryszak-Kosińska, T. Folta, Z. Frankowska, M. Frączek, M. Frączek, R. Fudalej, A. Furdyna, A. Furdyna, J. Fuss, W. Gagoś, P. Gajewski, W. Gajewski, W. Gajewski, A. Gajowniczek, Ł. Galimski, M. Galus, G. Gałan, M. Gałan, A. Gałązka-Gogolek, M. Garbarczyk, W. Gargoła, G. Gaudnik, D. Gawrońska, J. Gawroński, R. Gawroński, M. Gągała, A. Gerersdorf, P. Gębski, S. Gibowski, I. Giermakowska, K. Gieroń, M. Gierszewski, M. Giertych, P. Giertych, J. Gil, J. Glapan, R. Głąbski, Ł. Głowacki, A. Gniadek, T. Gogolek, S. Golczak, B. Golec, P. Goliasz, E. Colonko, A. Goławski, M. Golek, G. Gołuchowska, N. Gorcowska, B. Gott, D. Górecki, D. Górecki, B. Górka, W. Górka, T. Górny, I. Górski, P. Górski, M. Grabek, A. Grabowski, A. Grabowski, B. Grabowski, A. Grajewska, A. Graversen, A. Greiner, T. Grim, R. Grochowski, T. Grochowski, T. Gronostajski, I. Gryć, G. Grygoruk, M. Grynda, B. Grzebulska, M. Grzesiowska, M. Grześkiewicz, W. Gustaw, J. Gustyn, M. Gutowski, H. Guziak, P. Guzik, W. Guzik, R. Gwóźdź, A. Hagge, K. Haja, Ł. Haluch, E. Hanyż, J. Hasny, F. Hayatli, A. Henel, K. Henel, H. Herbut, P. Hermaniński, R. Hofman, K. Hryniewicz, A. Hudy, R. Hybsz, Ł. Ifczok, B. Iliadis, E. Iliadis, M. Ilkowska, M. Ilków, L. Iwanowski, P. Izvorski, D. Jabłoński, W. Jadach, J. Jagielko, J. Jagiełło, K. Jainta, M. Jakubczak, M. Jakubec, M. Jałoszyński, E. Janas, A. Janczyszyn, W. Janecki, A. Janiszewska, B. Janiszewski, H. Janiszewski, T. Janiszewski, K. Jankowski, Ł. Janocha, M. Janosz, M. Janosz, E. Janotta, M. Janowski, M. Januchowska, R. Jaremczuk, M. Jarończyk, M. Jasiński, M. Jasiński, E. Jastrzębska, E. Jastrzębska, Z. Jaszcz, P. Jaśkowiak, J. Jezierski, M. Jędro, P. Jędryka, T. Jędrzejczak, A. Jirak-Leszczyńska, M. Józefowska, A. Juchimiuk, P. Jura, K. Juzaszek, G. Kaczmarczyk, R. Kaczmarek, S. Kaczmarek, M. Kaczor, W. Kaczor, G. Kaczorowski, S. Kaczorowski, K. Kajzer, Z. Kajzer, M. Kaleta, K. Kałużny, H. Kamecki, A. Kamilewicz-Wicik, P. Kania, A. Kaniewska-Skoczylas, M. Kapelski, R. Kapowicz, R. Karasińska, J. Karasiński, K. Karaśkiewicz, K. Karczewski, M. Karetta, K. Banasik, A. Karolak, M. Karpeta, S. Karpicki, O. Karpińska, M. Karwowski, M. Kasiński, K. Kasperek, B. Kasperkowicz, M. Kata, M. Kavka, P. Kawa, M. Kawecki, T. Kawiak, M. Kaźmierczak, K. Kąciak, A. Kąkol, R. Kempa, K. Kędziński, P. Kęsik, M. Kica, S. Kielan, E. Kieliszek, G. Kielnierowski, W. Kilinowski, G. Kiljan, D. Kilon, M. Kiżewska, A. Klepacz, Ł. Klepka, A. Kleszcz, M. Kłęk, P. Kłonowski, K. Kmiec-Kwasek, T. Knioła, M. Knitter, A. Knychala, K. Kobędza, T. Kobylas, M. kociniak, M. Koitka, P. Kołodziejczyk, R. Kołodziejczyk, T. Kołodziejek, Z. Komisarzyk, N. Komorowska, E. Konarzewska, K. Kondzielewska, R. Konieczny, Ł. Konopka, P. Kopacz, Joanna Kopania, J. Kopczyński, S. Kopeć, G. Kopka, D. Koprowska, M. Korniluk, A. Kos, K. Kos, A. Kosicka, Ł. Kosicki, P. Kosidło, A. Kosińska-Szot, M. Koss, W. Kostecki, M. Kosut, M. Kosut, T. Kosut, H. Kościelny, A. Kościelski, A. Kośmicka, A. Kośmicki, J. Kotlarz, J. Kowal, M. Kowalczuk, K. Kowalczyk, M. Kowalski, M. Kowalski, D. Kozakiewicz, M. Kozakiewicz, T. Kozakiewicz, D. Kozarawski, D. Kozłowska-Staszewska, D. Kozłowski, K. Kozłowski, P. Kozłowski, I. Kozytskyi, K. Koźlik, J. Krajewski, Ł. Krajewski, R. Krakow-

czyk, M. Krasek, R. Kraska, Ł. Krawczyk, M. Krawczyk, B. Krąkowski, J. Kremenak, M. Krencik, G. Krętosz, J. Krogulec, W. Kroker, J. Król, O. Król, T. Królak, D. Krupiński, R. Kruszyk, T. Krylik, M. Krzyżanowski, R. Kubacki, P. Kubalewski, M. Kucharski, S. Kuczmarski, R. Kuczaszewski, R. Kudłacik, D. Kujawa, S. Kulesza, M. Kulmajer, G. Kułakowska, T. Kułakowski, T. Kuna, P. Kunowski, A. Kuńka, J. Kuńka, P. Kurc, S. Kurek, D. Kurlej, R. Kurowski, B. Kusal, A. Kut, M. Kuzynko, A. Kuźnia, M. Kyksior, W. L. Chmieliński, K. Labzik, T. Lamonnier, M. Latkowski, M. Ledwoń, M. Legutko, W. Lenkiewicz, B. Lesner, M. Leszczyński, E. Lewandowska, J. Lewandowska, J. Lewandowski, P. Lewandowski, L. Lichota, K. Liersz-Żelasko, S. Ligeza, H. Linert, I. Linka, A. Lipiński, S. Lisek, K. Litwiniak, M. Lizoń, R. Locman, G. Lodowski, A. Lorczyński, G. Lorek, A. Lorecki, R. Lorrilliere, P. Lotkowski, K. Luca, P. Lutarewicz, P. Łabaj, P. Łagosz, M. Łaguna, A. Łakomy, K. Łanocha, D. Łapiński, W. Łapiński, Ł. Ławicki, D. Łodzińska, M. Łodziński, K. Łopuszyńska-Stachyra, K. Łozicka, H. Łożyńska, H. Łożyńska, S. Łubieński, J. Łuczkiwicz, M. Łuczkiwicz, D. Łukasik, B. Łukaszewicz, H. Łukomska, P. Łyko, A. Machowska, J. Maciejewska, B. Maciejewski, P. Maciszkiwicz, P. Madera, P. Majchrzak, M. Majewski, P. Malczyk, K. Malec, W. Malec, A. Malecha, J. Maliczak, P. Malik, A. Mańka, W. Marciniak, Z. Marciniak, P. Marczakiewicz, A. Marek, A. Maria, T. Mariusz, M. Markiewicz, P. Markiewicz, D. Marques, I. Masłowski, T. Maszkało, L. Matacz, M. Materek, P. Mathisen, P. Matusiak, M. Matusik, M. Matuszak, Ł. Matyjasik, K. Matyjaszczyk, T. Matysiak, S. Mazgaj, P. Mazurek, D. Mazurkiewicz, R. Mazurkiewicz, T. Mazurkiewicz, B. Mehlich, R. Mehlich, R. Mendakiewicz, S. Menderski, A. Michalak, J. Michalak, P. Michalak, W. Michalak, J. Michalczuk, W. Michalczuk, W. Michalik, M. Michalik-Mrówka, D. Michalski, D. Michałowski, S. Michałowski, W. Miczajka, S. Mielczarek, A. Mielnikow, K. Mieszala, K. Mikicińska, S. Mikołajczak, Z. Mikołajczak, K. Mikołajczyk, A. Mikrut, A. Mikrut, E. Miksa, K. Mikulski, R. Mikusek, B. Milhano, P. Minias, W. Minor, M. Miotke, K. Mirek, M. Mirowski, P. Mirski, M. Mlecza, A. Młynarczyk, M. Modrzewski, E. Mokrzycka-Moc, K. Mortka, P. Mrówka, Ł. Mucha, W. Muchowski, B. Mularska, M. Murawski, T. Musiał, R. Musioł, A. Muszyńska, A. Muszyński, J. Mydlak, O. Myka, M. Naber, M. Nagler, E. Nalepa, M. Naranowicz, A. Naturski, G. Neubauer, M. Niedziółka, S. Niedźwiecki, C. Niedźwiedzki, G. Niemiec, J. Niemiec, J. Niewolik, I. Nikiel, S. Niziński, Z. Niziołek, W. Nocoń, L. Noga, N. Nowacka, K. Nowaczyk, B. Nowak, K. Nowak, P. Nowak, R. Nowakowski, A. Nowicka, M. Nowicka, M. Nowicki, M. Nowicki, J. Nowosielski, M. Nurzyński, P. Obłoz, A. Ochmann, D. Ociepa, I. Odrzykoski, S. Odrzykoski, M. Odziemiński, P. Ofski, W. Okupniczak, I. Oleksik, W. Oleś, A. Olszewski, M. Olszewski, S. Olszewski, A. Onysk, B. Orłowska, G. Orłowski, C. Ortiz, A. Oruba, D. Oruba, T. Orzechowski, K. Orzepowska, W. Osiak, K. Osowski, M. Ostant, M. Ostaniński, A. Ostojaj-Lniski, D. Ostrowski, K. Ostrowski, M. Oudard, F. Owczarek, F. Owczarek, S. Owczarek, W. Ożga, G. Pac, M. Pach, M. Paczkowski, M. Padyś, A. Pałan, D. Panasiuk, B. Panfic, E. Paprzycka, A. Parapura, K. Paryś, A. Pasiak, P. Pasiak, P. Pasturski, M. Pastrykiewicz, A. Paszkowska, J. Pawelec, M. Pawelec, B. Pawlik, T. Penru, Y. Penru, K. Pensko, D. Peplowska-Marczak, J. Pesta, Z. Pestka, K. Petka, M. Piasecki, M. Piątkowski, D. Piechota, M. Pieczka, M. Pieńkosz, H. Piernikarczyk, R. Piernikarczyk, M. Pietraszko, M. Pietrewicz, L. Pilch, G. Piłat, R. Pinkowski, K. Piotrowicz, P. Piotrowska, M. Piotrowski, P. Piwowarczyk, W. Plata, M. Pluta, Ł. Pobiedziński, M. Poddaniec, B. Podmokły, P. Pogoda, M. Polak, M. Polakowski, B. Polanin, K. Polański, F. Pollahne, H. Pomorska, A. Popielski, B. Popiołek, K. Popiołek, G. Potakiewicz, W. Półtorak, M. Pragacz, M. Prończuk, B. Prusak, A. Pruszydło, J. Przyborska, J. Przyborska, T. Przybyliński, R. Przybylski, T. Przybył, K. Przybysz, M. Przybysz, M. Przysiencki, M. Przysiencki, D. Pszczoła, M. Ptak, P. Ptak, P. Puchlik, E. Pugacewicz, K. Pytel, A. Pyzik, A. Raciborski, D. Raciborski, M. Raczowska, P. Radek, M. Radziszewski, J. Rapczyński, J. Ratajczak, P. Ratajczak, P. Rejmak, M. Rejmer, Z. Rejniak, E. Ressel, P. Rodak, A. Rogoza, A. Rogoza, A. Roguska, M. Rojek, M. Roman, M. Romanowski, P. Romanowski, P. Romańczuk, M. Rowicki, P. Różyc, S. Rubacha, B. Rudzionek, R. Rudzionek, A. Rumiński, A. Rybczynski, M. Rycak, W. Rycerz, I. Rylska, P. Rymwid-Mickiewicz, R. Rzepkowski, M. Rzępała, W. Sadowski, J. Sajnaj, M. Sales, S. Sales, R. Sandecki, S. Saviak, A. Sawic, W. Sawicki, G. Schneider, H. Schwarz, S. Sendera, W. Seńków, A. Sereda-Czastkiewicz, M. Serek, S. Serwinowski, M. Sęk, Y. Shashenko, Y. Shashenko, M. Sidelnik, K. Sieczak, P. Siejka, J. Siekiera, A. Sikora, D. Sikora, A. Sikorski, J. Sikorski, M. Sitko, W. Siuda, P. Skalbani, K. Skawiński, M. Skąpski, M. Skoczek, K. Skorb, A. Skorupka, R. Skowron, M. Skóra, M. Skruch, E. Skwarska, M. Sławski, K. Słota, J. Słowikowski,

M. Słowikowski, J. Słupek, W. Smagała, Ś. Smoczyński, M. Smosarski, B. Smyk, L. Smyk, J. Smykała, M. Sobieraj, K. Sobolaj, R. Sobolewski, K. Sobota, K. Sobota, O. Sobota, T. Sobuś, I. Socha, G. Sochacki, G. Sojka, E. Sokołowska, M. Sokołowski, J. Solarska, T. Soltys, M. Sołowiej, R. Sopolinski, J. Soska, Z. Sosnkowska, S. Sosnowski, P. Stachyra, M. Stajszczyk, J. Stalenga, J. Stanke, B. Stankiewicz, L. Stankiewicz, A. Stankowski, D. Stanny, P. Stańczak, M. Stańczyk, A. Stasiak, J. Stasiak, K. Stasiak, M. Stasiak, D. Stasiowski, A. Staszewski, T. Stawarczyk, J. Staworko-Petka, K. Stąpór, A. Steiner, A. Stelmach, W. Stelmach, A. Stępień, A. Stępień, K. Stępiak, K. Stępniewska, K. Stępniewski, S. Stodulski, G. Stojek, B. Strasburger, K. Strasburger, K. Struś, K. Strykowski, D. Studziński, T. Suchan, E. Suchożebrska, A. Sulej, J. Sulek, J. Sulek, M. Sumera, A. Surmacki, J. Synowiecki, A. Szafrąński, K. Szaniawski, P. Szawara, E. Szczepankiewicz, A. Szczepańczyk, R. Szerzbik, R. Szczęch, M. Szczuka, Ł. Szelaż, M. Szeruga, P. Szewczyk, D. Szlama, M. Szokalski, A. Szotek, A. Szuksztul, J. Szuksztul, J. Szuksztul, M. Szumski, A. Szwajgierczak, M. Sz wajda, A. Szwarbuła, J. Szydłowski, D. Szymaniak, B. Szymański, P. Szymański, T. Szymański, J. Szymczak, A. Szypicyn, M. Ściborski, S. Śliwiński, M. Ślíz, K. Ślusarski, L. Śmiarowska, G. Śnieg, A. Śnieżek, Z. Świacki, T. Świątek, A. Świć, R. Świerad, P. Świętochowski, M. Świostek, D. Światała, D. Światała, M. Światała, T. Światała, K. Tabernacki, J. Tabor, M. Tajchman, A. Tar, A. Tarasiuk, J. Tesařík, R. Tęcza, H. Thiele, R. Tizard, R. Tkocz, K. Tokaj, P. Tomaszewski, M. Toruńczak, J. Tota, M. Traciłowska, M. Tracz, M. Trojanowski, H. Trzeciak, T. Tumiel, A. Turała, M. Turczyńska, S. Turowski, M. Twardowski, T. Uchimiak, J. Urbaczyk, M. Urbański, J. Vlach, C. Wachecki, M. Wachecki, P. Waclawik, R. Wakulski, K. Wałasz, P. Walczak, R. Walczybok, A. Walesiak, M. Walesiak, M. Walkowiak, W. Warciarek, J. Wardak, Ł. Wardecki, P. Warowny, P. Warzecha, J. Warżała, P. Wasiak, S. Watras, M. Wawirowicz, K. Wawrzyniak, Ł. Wawrzyniak, A. Wąsicki, P. Wąsikowska, A. Wąsowicz, D. Węclawek, T. Węgierski, A. Węgrzynowicz, M. Wężyk, M. Wieczorek, H. Wielgus, M. Wielik, M. Wierzbicki, J. Wierzejski, K. Wieteska, B. Więckowska, R. Wiktorowski, T. Wilk, A. Winiecki, H. Winkler, A. Wiśniewska, J. Wiśniewski, M. Wiśniewski, M. Witoszyńska, C. Witte, A. Włodarczak, A. Włodarczak-Komosińska, A. Włodarczak-Komosińska, R. Włodarczyk, M. Wnuk, Z. Wnuk, Z. Wnuk, A. Wodecka, F. Wojciechowski, T. Wojciechowski, G. Wojcik, J. Wojdat, W. Wojtala, P. Wojtas, M. Wojtkowiak, M. Wołowik, J. Woźniak, M. Woźniak, J. Wójcicki, B. Wójcik, M. Wójcik, P. Wójcik, M. Wójtowicz, S. Wręga, K. Wroński, A. Wuwer, A. Wuwer, P. Wylegała, J. Wyrwał, R. Wysocki, B. Wyszyńska, R. Wyszyński, R. Yaremchuk, S. Yu, P. Zabłocki, P. Zaniecki, M. Zarankiewicz, J. Zarzycki, T. Zarzycki, K. Zaśko, M. Zawadzki, W. Zbislowski, R. Zbroński, A. Zdrojowy, M. Zdziechowski, M. Zemla, M. Zengel, B. Ziała, S. Ziarko, P. Zieliński, P. Zientek, K. Zięba, M. Zimiński, A. Zinkow, G. Zioło, M. Ziółkowski, M. Zub, B. Zwoliński, P. Żarkiewicz, K. Żarkowski, H. Żelichowska, M. Żmudziński, M. Żochowska, M. Żochowska, Z. Żulikowska, A. Życki.

Literatura

- Beuch S., Chodkiewicz T., Ławicki Ł., Wylegała P., Cymbała R., Czechowski P., Czyż S., Dębowski P., Dylak A., Grygoruk G., Guzik W., Jankowski K., Kajzer Z., Matyjasiak Ł., Smyk B., Wężyk M., Sikora A. 2021. Kartoteka Rzadkich Ptaków w Polsce w roku 2019 – gatunki nielegowe. *Ornis Pol.* 62: 210–242.
- Beuch S., Ławicki Ł., Wylegała P., Sikora A., Betleja J., Bzoma S., Cenian Z., Cymbała R., Czechowski P., Czyż S., Dębowski P., Dylak A., Górski A., Guzik W., Hayati F., Jankowski K., Kajzer Z., Krajewski Ł., Łukasik D., Matyjasiak Ł., Neubauer G., Obłóza G., Sielicki S., Smyk B., Stasiak K., Wardecki Ł., Wężyk M., Wieloch M., Woźniak B., Zielińska M., Zieliński P., Chodkiewicz T. 2023. Kartoteka Rzadkich Ptaków w Polsce w roku 2021 – gatunki lęgowe. *Ornis Pol.* 64: 313–351.
- Chodkiewicz T., Ławicki Ł., Wylegała P., Beuch S., Aftyka S., Czechowski P., Czyż S., Dębowski P., Dylak A., Grygoruk G., Jankowski K., Kajzer Z., Matyjasiak Ł., Smyk B., Wężyk M., Sikora A. 2020. Kartoteka Rzadkich Ptaków w Polsce w roku 2018 – gatunki nielegowe. *Ornis Pol.* 61: 153–193.

- Komisja Faunistyczna 2011. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2010. *Ornis Pol.* 52: 117–149.
- Komisja Faunistyczna 2012. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2011. *Ornis Pol.* 53: 105–140.
- Komisja Faunistyczna 2015. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2014. *Ornis Pol.* 56: 99–136.
- Lewartowski Z., Stawarczyk T., Winiecki A. 1986. The occurrence of scaup *Aythya marila*, eider *Somateria mollissima*, long-tailed duck *Clangula hyemalis*, common scoter *Melanitta nigra*, velvet scoter *Melanitta fusca* in inland areas in Poland. *Acta Ornithol.* 22: 51–92.
- Marchowski D., Kajzer Z., Sołowiej M., Michałowski S., Barcz M., Jasiński M., Kowalewski M., Malecha A., Przybysz M., Rek T., Sidelnik M., Sobieraj M., Stańczak P., Jankowiak Ł. 2023. Pierwsza w Polsce kolonia lęgowa szablodziobów *Recurvirostra avosetta* na sztucznych wyspach Zalewu Szczecińskiego. *Ornis Pol.* 64: 273–287.
- Matyjasiak Ł., Pagórski P., Chmielewski S., Kielan S. 2023. Jaki był ornitologiczny rok 2022 na Nizinie Mazowieckiej? *Kulon* 28: 209–247.
- Ochmann A., Beuch S., Świerad R., Chlebowski A., Kołodziejczyk P., Walczybok R. 2014. Trzecie stwierdzenie mewy bladej *Larus hyperboreus* na Śląsku. *Ptaki Śląska* 21: 140–144.
- Sikora A., Ławicki Ł., Nowakowski J.K., Żurawlew P. 2015. Występowanie drozda obrożnego *Turdus torquatus* w północnej i środkowej Polsce. *Ornis Pol.* 56: 253–274.
- Sikora A., Chodkiewicz T., Beuch S., Ławicki Ł., Cymbała R., Czechowski P., Czyż S., Dębowski P., Dylik A., Guzik W., Jankowski K., Kajzer Z., Krajewski Ł., Matyjasiak Ł., Smyk B., Wężyk M., Wylegała P. 2023. Kartoteka Rzadkich Ptaków w Polsce w roku 2021 – gatunki nielegowe. *Ornis Pol.* 64: 200–242.
- Stawarczyk T., Cofta T., Kajzer Z., Lontkowski J., Sikora A. 2017. Rzadkie ptaki Polski. Studio B&W Wojciech Janecki, Sosnowiec.
- Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro Natura”, Wrocław.
- Wylegała P., Beuch S., Sikora A., Ławicki Ł., Cymbała R., Czechowski P., Czyż S., Dębowski P., Dylik A., Grygoruk G., Guzik W., Jankowski K., Kajzer Z., Matyjasiak Ł., Smyk B., Wężyk M., Chodkiewicz T. 2022. Kartoteka Rzadkich Ptaków w Polsce w roku 2020 – gatunki nielegowe. *Ornis Pol.* 63: 245–281.